

Mari Luhtasaari

OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSET
VAPAAEHTOISTOIMINNASTA HOITOTYÖN KOULUTUKSESSA

Hoitotyön koulutusohjelma
2015

OPISKELIJOIDEN KOKEMUKSET VAPAAEHTOISTOIMINNASTA HOITOTYÖN KOULUTUKSESSA

Luhtasaari Mari
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Syyskuu 2015
Ohjaaja: Myllymaa Tapio
Sivumäärä: 46
Liitteitä: 2

Asiasanat: Vapaaehtoistyö, service-learning, opiskelijat ja vapaaehtoistoiminta

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia vapaaehtoistyöstä hoitotyön koulutuksessa. Hoitotyön opiskelijat tekivät vapaaehtoistyötä erilaisissa järjestöissä 60 tuntia. Vapaaehtoistyön jakso sisältyi hoitotyön perusteet opintojaksoon.

Työn teoriaosuudessa käsiteltiin Service-learning käsitettä, sekä opiskelijoiden vapaaehtoistyötä. Selvitettiin myös, mitä vapaaehtoistyö käsitteenä tarkoittaa. Opinnäytetyö on kvantitatiivinen. Aineistonkeruu toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella. Opiskelijat saivat sähköpostiinsa saatekirjeineen linkin, jonka kautta pääsivät vastaamaan teoriatiedon avulla laadittuun kyselyyn. Lomakkeessa oli pääasiassa suljettuja kysymyksiä, mutta myös muutama avoin kysymys vastauksia täydentämään.

Vastaukset koottiin pylvästaulukoihin. Eniten positiivisia vastauksia tuli yhteistyötaitojen kehittämiseen sekä vapaaehtoistyön merkityksen ymmärtämiseen liittyvissä kysymyksissä. Myös kokemusten jakaminen opiskelijatovereiden kanssa oli opiskelijoiden mielestä tärkeää.

Eri mieltä oltiin eniten väitteissä, jossa väitettiin vapaaehtoistyön olevan mielekäs vapaa-ajanviettotapa. Opiskelijat olivat erimieltä myös identiteetin, oman arvomaailman ja itsetuntemuksen kehitykseen liittyvissä väitteissä. Avoimissa kysymyksissä korostui selvästi opiskelijoiden mielipide liian suuresta tuntimäärästä vapaaehtoistyössä sekä opettajan tuen vähäisyys. Vapaaehtoistyön organisaatioilta opiskelijat toivoivat enemmän neuvoja ja perehdytystä.

STUDENTS' EXPERIENCES OF VOLUNTARY WORK IN NURSING EDUCATION

Luhtasaari Mari
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Nursing
September 2015
Supervisor: Myllymaa Tapio
Number of pages: 46
Appendices: 2

Key words: voluntary work, service-learning, students and voluntary work

The purpose of this thesis was to explore students' experiences of voluntary work in nursing education. Nursing students completed 60 hours of voluntary work in different societies. This voluntary work was included in the Basics of Nursing course.

The theoretical part of this thesis defines the concepts of service-learning and voluntary work. In addition, voluntary work completed by the students is described. The approach of the thesis is quantitative and the data were collected by an online inquiry. A questionnaire was drawn up on the basis of theoretical knowledge. The students were sent an e-mail with an accompanying letter and a link through which they could enter the questionnaire. The questionnaire included mainly closed questions, but there were also a few open questions to complement the answers. The answers were illustrated statistically with tables.

The results show that the students developed cooperation skills and their comprehension of the meaning of voluntary work improved. The students also thought that it was important to share their experiences with other students. However, the students disagreed with statements about voluntary work being a meaningful way of spending their free time. Neither did they agree with the statements about the development of their identity, values and self-knowledge. The open questions showed that the amount of time reserved for voluntary work was too big. Also, they would have hoped more support from the teacher. In addition, they thought that the organisations should give better initiation and more advice on the work.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	YHTEISTYÖTAHON KUVAUS.....	5
3	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	6
3.1	Aineiston keruumenetelmä	6
3.2	Tutkimusmenetelmä.....	7
3.3	Kohderyhmä.....	8
3.4	Taustatiedot.....	8
3.5	Alustava kirjallisuuskatsaus pääkäsitteistä ja aikaisemmista tutkimuksista..	8
4	VAPAAEHTOISTYÖ.....	9
4.1	Vapaaehtoistyön periaatteita.....	10
4.2	Vapaaehtoistyön motiivit	11
5	VAPAAEHTOISTYÖ KORKEAKOULUTUTKINNOSSA.....	12
5.1	KAMU- kaveritoiminta.....	14
5.2	Nuorten vapaaehtoistoiminta, ja “nuoret kansalaiset”-projekti	14
5.3	Opiskelija -vapaaehtoistyön tuki.....	16
6	SERVICE LEARNING ELI PALVELUOPPIMINEN.....	16
7	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	17
8	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	18
8.1	Mitä hyötyjä opiskelijat ovat kokeneet saaneensa itselleen ”hoitotyön perusteet” opintojakson aikana tekemästään vapaaehtoistyöstä?.....	18
8.2	Miten vapaaehtoistyöstä saadut kokemukset ovat vaikuttaneet opintoihin? 35	
8.3	Miten opiskelijat kokivat saamansa tuen vapaaehtoistyön aikana?.....	38
9	JOHTOPÄÄTÖKSET	41
9.1	Luotettavuus.....	42
9.2	Eettisyys.....	43
10	POHDINTA.....	44
	LÄHTEET.....	46
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on tutkia syksyllä 2013 ja keväällä 2014 aloittaneiden opiskelijoiden hoitotyön perusteet opintojaksoa vapaaehtoistyön osalta. Kyseisillä opiskelijaryhmillä hoitotyön perusteet opintojaksoon on sisällytetty vapaaehtoistyötä 60 tuntia, jossakin vapaaehtoistyön yhdistyksessä. Opinnäytetyöni aihe rajautui siihen, miten tämä 60 tuntia vapaaehtoistyötä on vaikuttanut opintoihin ja millaisia oppimiskokemuksia opiskelijat olivat saaneet sekä miten opiskelijat olivat pystyneet hyödyntämään sitä kokemusta opinnoissaan ja elämässään. Tavoitteena tässä opinnäytetyössä oli saada tietoa siitä millaista hyötyä vapaaehtoistyöstä on ollut opiskelijoille ja miten sitä voidaan kehittää jatkossa.

Kokemuksiin voivat vaikuttaa muun opiskelutyön mitoitus ja oma elämäntilanne sekä yksityiselämän aikataulut. Palautteen avulla opintojaksoa voidaan jatkossa kehittää oikeaan suuntaan. Opiskelijoiden opintojaksosta oli kulunut aikaa noin vuosi, joten he olivat ehtineet arvioida oppimaansa. Opiskelijat olivat saattaneet työssään sekä harjoittelujaksoilla huomata vapaaehtoistyöstä saamiensa hyötyjä.

2 YHTEISTYÖTAHON KUVAUS

Tilajana tässä työssä on Satakunnan ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö tehdään tutkien Porin kampuksen sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia opintojen ohella tehdystä vapaaehtoistyöstä.

Satakunnan ammattikorkeakoulussa opiskelee noin 6000 opiskelijaa eri aloilla. Satakunnan ammattikorkeakoulussa opiskelijat voivat valmistua fysioterapeutiksi, insinööriksi, kuvataiteilijaksi, merikapteeniksi, restonomiksi, sairaanhoitajaksi, sosionomiksi, terveydenhoitajaksi tai tradenomiksi. Satakunnan ammattikorkeakoulu on kansainvälisesti suuntautunut ammattikorkeakoulu, jossa voi suorittaa joko AMK sekä ylempiä AMK tutkintoja. Kampusket sijaitsevat Porissa, Raumalla, Huittisissa ja Kaanpäässä. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2015.)

3 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyö toteutettiin käyttäen määrällistä tutkimusta. Aineisto kerättiin aiheesta käyttäen sähköistä kyselylomaketta (Liite 2). Opiskelijat saivat sähköpostiinsa linkin jonka kautta he pääsivät vastaamaan kyselyyn.

3.1 Aineiston keruumenetelmä

Opinnäytetyössä aineiston keruumenetelmänä käytettiin sähköistä kyselylomaketta. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa voidaan käyttää erilaisia aineiston keruumenetelmiä kuten, puhelinkeskustelu, postikyselyä, käyntihaastattelua sekä nykyisin internetissä toteutettavaa kyselyä. Internet kyselyä toteutettaessa on hyvä varmistua, että vastaajilla on käytössään internet. (Heikkilä 2010, 18.)

Sähköisen kyselyn etuja ovat vastausten saannin nopeus, arkaluontoisten asioiden kysyminen sekä vastausprosentti, joka riippuu yleensä kohdejoukosta. Riskejä sähköisen kyselyn toteutuksessa ovat suurten kyselyiden toteutus, jolloin kysymysten lisäänty-

essä vastausprosentti vähenee. Avoimien kysymyksen käytön suhteen voi olla ongelmana se, että niihin ei välttämättä vastata. Muu havainnointi jää huomiotta sähköistä kyselyä toteuttaessa. (Heikkilä 2010, 20.)

3.2 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyössä on kyseessä opiskelijoiden mielipiteen, kokemusten ja havaintojen kerääminen. Tällaiseen tutkimukseen parhaiten soveltuvat tutkimusmenetelmäksi haastattelut ja kyselyt. Kysely suoritettiin strukturoidulla eli etukäteen jäsennellyllä ja suunnitellulla kyselylomakkeella. Kyselyyn vastaavien opiskelijoiden määrän suuruuden vuoksi kyselytutkimus on kvantitatiivinen eli määrällinen. Laadullinen tutkimus sopii pienemmälle joukolle, jolloin voidaan käyttää erilaisia haastattelu ja havainnointi menetelmiä. (Anttila 1998.)

Suljetut kysymykset ovat sellaisia joissa annetaan vastausvaihtoehto valmiiksi, niitä sanotaan strukturoiduiksi kysymyksiksi. Suljetut kysymykset antavat mahdollisuuden niillekin vastaajille, joilla on hankaluuksia muotoilla vastauksiaan sanallisesti. Kun vastaajilla on vaihtoehtoja voi olla helpompi antaa todellisempia sekä rakentavampia vastauksia. Kaikille vastaajille löytyy sopiva vaihtoehto. (Heikkilä 2014, 49-50.)

Suljettujen kysymyksen etuja on nopea vastaaminen sekä tilastollinen helppo käsiteltävyys. Lopullista analyysiä haittaavia tekijöitä suljettujen kysymyksen osalta voivat olla, että vastaajat vastaavat harkitsematta, ja käyttäen paljon ”en osaa sanoa” vastausvaihtoehtoa. Sekamuotoisia kysymyksiä ovat sellaiset jossa käytetään sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Avoimet kysymykset ovat hyviä silloin kun halutaan tietää jostain asiasta, mielipiteestä tai kokemuksesta enemmän ja sitä on vaikea antaa valmiina vastausvaihtoehtona. (Heikkilä 2014, 49-50.)

Suljettujen kysymysten vastaukset havainnollistettiin kuvioilla pylväiden muodossa. Pylväiden alapuolelle on merkitty vastaukset prosentteina. Avoimet kysymykset analysoitiin sisällön erittelyllä. Kaikki vastaukset käytiin läpi, ryhmiteltiin sekä nivottiin yhteen.

3.3 Kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä oli syksyllä vuonna 2013 ja keväällä vuonna 2014 opintonsa aloittaneet hoitotyön opiskelijat. Hoitotyön koulutusohjelmasta valmistuu sairaanhoitajia. Satakunnan ammattikorkeakoulussa opinnot koostuvat teoreettisesta osuudesta sekä käytännön harjoittelujaksoista. Hoitotyön opiskelijat perehtyvät hoitotyön tieto-, taito- ja arvoperustaan teorian sekä harjoittelujen kautta. Hoitotyön opiskelijat osallistuvat moniammatillisiin hankkeisiin opintojensa aikana sekä voivat kehittää kansainvälistä osaamistaan esimerkiksi suorittamalla osan opinnoista ulkomailla. Sairaanhoitajat työllistyvät kunnallisissa sosiaali- ja terveystalouksissa, yksityisissä sosiaali ja terveystalouksien toimialueilla sekä kolmannella sektorilla. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut 2015.)

3.4 Taustatiedot

Vapaaehtoistyötä opinnoissaan tehneille ryhmille lähetettiin verkkokysely sähköpostitse saatekirjeen kera. Sähköposti lähetettiin 138 opiskelijalle. Vastausaikaa oli viikko. Viiden päivän kuluttua kyselyn lähettämisestä vastauksia oli tallennettu 36. Lähetettiin uusi muistutusviesti vastaamisesta, johon oli liitetty myös linkki verkkokyselyyn. Kahden päivän kuluttua, kun vastausaika päättyi, oli vastauksia tallennettu kaiken kaikkiaan 45, eli vastausprosentti oli 32,61%.

3.5 Alustava kirjallisuuskatsaus pääkäsitteistä ja aikaisemmista tutkimuksista

Keskeisiä käsitteitä ja hakusanoja olivat vapaaehtoistyö, opiskelijan vapaaehtoistyö, pakollinen vapaaehtoistyö, vapaaehtoistyö opetussuunnitelmassa, vapaaehtoistyön merkitys opiskelijalle, kolmas sektori, service learning ja palveluoppiminen (Taulukko 1).

Taulukko 1. Keskeiset käsitteet ja hakusanat

melinda	opetus ja vapaaehtoistyö	tuloksia 17
medic	vapaaehtoistyö	tuloksia 7
theseus	pakollinen vapaaehtois- työ	tuloksia 97
theseus	vapaaehtoistyö noissa	opin- tuloksia 90
melinda	kansalaistoiminta, opetus	tuloksia 31
finna	service learning	tuloksia 172
melinda	palveluoppiminen	tuloksia 3

4 VAPAAEHTOISTYÖ

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto määrittelee vapaaehtoistoiminnan yksittäisten ihmisten ja yhteisöjen hyväksi tehtynä toimintana, josta ei saa rahallista korvausta, jota tehdään ilman pakkoa ja jota ei pidetä velvollisuutena perhettä tai sukua kohtaan. (Tulikallio & Malinen 2009, 6.)

Vapaaehtoistoiminta voi olla kaikenlaista virallista tai epävirallista toimintaa, joka tapahtuu toisen yksilön hyväksi ilman palkkaa. Vapaaehtoistyö hyödyttää koko yhteiskuntaa, yksittäistä henkilöä sekä vapaaehtoistyön tekijää. Toimiakseen oikealla tavalla ja hyvin vapaaehtoistyö ja sen tekijät tarvitsevat selkeät rakenteet sekä riittävät toimintaedellytykset. Vapaaehtoistoimintaa aloitettaessa ei välttämättä heti tarvitse olla kaikkia resursseja käytössä, vaan vapaaehtoistoiminta voidaan käynnistää vähitellen ja toimintaa voidaan kehittää hiljaksen. (Tulikallio & Malinen 2009, 6.) Yhteisen hyvän saavuttaminen kuvaa vapaaehtoistyön hyvää laatua, tällöin vapaaehtoistyön tekijän sekä saajan odotukset toteutuvat. (Honkala & Rantanen 2011, 5.)

Yleensä eläkeiän saavuttaneet henkilöt kiinnostuvat vapaaehtoistyöstä ja haluavat jakaa elämäkokemustaan sekä tietojaan ja taitojaan. Vapaaehtoistyön on katsottu edistävän ja ylläpitävän aktiivisuutta sekä terveyttä. (Honkala & Rantanen 2011, 4.)

Vapaaehtoistoiminnan katsotaan olevan hyvä tapa yksilöiden uskonnollisuuden, arvojen sekä identiteetin ilmaisemiseen sekä pohdiskeluun. Vapaaehtoistyötä voidaan käyttää keinona itsereflektointiin, minäkuvan kehittämiseen ja oman uskonnollisuuden löytämiseen. (Grönlund 2014, 8.)

4.1 Vapaaehtoistyön periaatteita

Vapaaehtoistoiminnalle on muotoutunut tietyt yhteiset ja yleiset periaatteet, jotka antavat suunnan vapaaehtoisille toimiakseen. Ne on tärkeää määritellä jokaisessa toimintayksikössä, jotta kaikille vapaaehtoistyöhön osallistuville on selkeää mistä vapaaehtoistoiminta koostuu. (Vapaaehtoistoiminnan koulutusaineisto 2005, 16.)

Tärkeä pääperiaate vapaaehtoistoiminnalle on se, että molemmat osapuolet niin vapaaehtoinen kuin vapaaehtoistyötä järjestävät järjestöt sekä yhteisöt ja palvelupisteet hyötyvät siitä. Vapaaehtoistyön tulee olla hyödyllistä palvelun saajalle sekä vapaaehtoistyöntekijälle, vaikka vain ilon kokemuksena. (Eskola & Kurki 2001, 139.)

Vapaaehtoistyö on palkatonta työtä, jolla tähdätään yhteiseen hyvään. Vapaaehtoistyön palkitsevuus tulee auttajalle vapaaehtoistyön tuomasta auttamisen halusta, hyödyistä sekä työn sisällöstä. (Honkala & Rantanen 2011.) Vapaaehtoistoiminta antaa usealle ihmiselle arkeen täytettä sekä mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä. Se tarjoaa vaihtelua erilaisissa elämäntilanteissa oleville vapaaehtoisille sekä mahdollistaa suuntauksen elämässä uusille urille. (Nylund & Yeung 2005, 15.)

Seuraavassa taulukossa on kuvattu Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton julkaiseman ”vapaaehtoistoiminnan koulutusaineiston” yleiset vapaaehtoistyön periaatteet (Taulukko 2).

Taulukko 2. Yleiset vapaaehtoistyön periaatteet

Suvaitsevaisuus	Palkattomuus
Puolueettomuus	Ei-ammattimaisuus
Luotettavuus ja sitoutuminen toimintaan	Luottamuksellisuus ja vaitiolovelvollisuus
Vastavuoroisuus	Tasa-arvoisuus
Vapaaehtoisuus	Autettavan ehdoilla toimiminen
Yhteistyö	Yhteisöllisyys
Toiminnan ilo	Oikeus tukeen ja ohjaukseen
Mahdollisuus ihmisenä kasvamiseen	

(Vapaaehtoistoiminnan koulutusaineisto 2005, 16-17).

4.2 Vapaaehtoistyön motiivit

Tutkimusten mukaan Suomessa sekä muissa pohjoismaissa vapaaehtoistyön tärkeimpiä motiiveja ovat auttamishalu, uuden oppiminen sekä mielekkäiden asioiden tekeminen ja uusien ystävyssuhteiden solmiminen. (Hakkarainen 2015.)

Vapaaehtoistyön motiivit vaihtelevat eri tutkimuskohteissa ja eri puolilla Suomea. Kuitenkin suurimmissa kaupungeissa auttamishalu korostuu tärkeimpänä motiivina. Halu saada uusia ystäviä sekä oppia uutta korostuu varsinkin nuorten keskuudessa. Usein vapaaehtoistoimintaan lähdetään mukaan jonkun tuttavän kehotuksesta, uusien ystävien ja mielekkään vapaa-ajan tekemisen toivossa. (Yeung 2004.)

Nuorille tärkein motiivi lähtee mukaan vapaaehtoistoimintaan on sosiaaliset suhteet, uusien ystävyssuhteiden luominen (Yeung 2002, 56). Suomalaiset 15 - 24- vuotiaat nuoret ovat kaikkein valmiimpia auttamaan, heidän keskeisimpänä motiivinaan vapaaehtoistyöhön on auttamishalu. Nuorimmat vapaaehtoistyöntekijät ovat tuntemattomien ihmisten auttajia, heidän auttamishalukkuutensa keskittyy vapaaehtoistyössä ventovieraiden auttamiseen esim. kehitysvammaiset, kehitysmaat sekä syrjäytyneet

esim. huumeiden käyttäjät ja kadulla elävät ihmiset. Iäkkäämmät suomalaiset auttajat keskittyvät lähinnä oman lähipiirin auttamistoimiin. Suomalasista rahankeräys sekä naapuriavun aktiivisimpia ovat 25 - 59 – vuotiaat. (Grönlund 2010, 5.)

5 VAPAAEHTOISTYÖ KORKEAKOULUTUTKINNOSSA

Antti Eskolan ja Leena Kurjen vuonna 2001 julkaistussa artikkelikokoelmassa ”vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena” on käsitelty vapaaehtoistyötä monesta eri näkökulmasta. Artikkelin aineistojen pohjalta on noussut esiin, että vapaaehtoistyötä ei koeta aina positiivisena asiana ja tämä on luonut haasteita vapaaehtoistyön sisällyttämiseen korkeakoulutasoisiin opintoihin. Epäilyistä huolimatta Eskola ja Kurki ovat sitä mieltä, että palkattua ammattityötä täydennettäessä vapaaehtoistyöllä, toiminta yleensä paranee. (Eskola, 2001, 52-54.)

Vapaaehtoistyön tulee aina olla ammattilaisen työpanoksen lisänä eikä sitä tule käyttää säästötarkoituksessa ammattityön korvauksena. Sosiaalipsykologian mukaan vapaaehtoistyö on yksi prososiaalisuuden muoto, joka määritellään oppikirjoissa näin: ”Vapaaehtoinen toisia tai yhteisöä hyödyttävä käyttäytyminen, joka ei perustu ammatillisiin velvollisuuksiin tai sopimuksiin.” Eskolan ja Kurjen mielestä vapaaehtoistyö liitettyä korkeakoulu koulutukseen tukee prososiaalista käyttäytymistä. (Eskola 2001, 52-54.)

Vapaaehtoistyössä opitaan monia taitoja, jotka eivät ole välttämättä kädentaitoja. Eskola kertoo ”hiljaisen tiedon” piiriin kuuluvan kyvyn arvioida milloin tilanteessa tarvitsee toimia aktiivisesti ja milloin taas pysähtyä vain olemaan läsnä. Eskola painottaa artikkelikokoelmassaan läsnäoloa ihmisenä, tämän kaltaista läsnäolon ja hiljaisen tiedon taitoa tarvitaan pienen lapsen hoidosta saattohoito vaiheeseen sekä monessa tilanteessa siinä välillä. (Eskola 2001, 52-54.)

Eskola kertoo, että vapaaehtoistyöstä saatu kokemus helpottaa työntekijää irtautumaan itse työmenetelmistä ja panostamaan asiaan joka on tietyissä tilanteissa järkevämpää, eli läsnäoloon, ihmisen kuuntelemiseen ja auttamiseen. Vapaaehtoistyö opettaa näkemään myös pienten asioiden suuren arvon. (Eskola 2001, 52-54.) Oppimisen kannalta tärkeää on että opiskelijat pääsevät jakamaan ajatuksiaan ja kokemuksiaan myös vapaaehtoistyön aikana eikä pelkästään vasta jakson loputtua. Jatkuva reflektointi auttaa opiskelijoita itse miettimään ja pohtimaan tärkeitä asioita. (Eskola & Kurki 2001, 89.)

Oppimiseen vaikuttaa jo vapaaehtoistyöstä saadun kokemuksen jakaminen kirjallisesti tai suullisesti, se kannustaa opiskelijoita pohtimaan omia motiivejaan sekä arvojaan (Eskola & Kurki 2001, 52).

Korkeakouluopiskelijoiden mielestä vapaaehtoistoiminta kehittää ammatillisia perusvalmiuksia sosiaali -ja terveysalalla. Opiskelijat pääsevät kehittämään ammattivalmiuksiaan esimerkiksi ihmisen kohtaamisessa hänen kotonaan, ryhmien vetämisessä, vuorovaikutus tilanteissa. (Holopainen ym 2008. s.14.)

Opiskeluaikana tehty vapaaehtoistyö auttaa nuoria opiskelijoita kehittymään uudella tavalla hyvinvointipalvelujen ammattilaisiksi (Eskola & Kurki 2001, 47). Opiskelijat tunsivat oppineensa empaattisuutta, solidaarisuutta sekä heidän kärsivällisyytensä, itsetuntemuksensa, oma-aloitteisuutensa sekä rohkeutensa kasvoivat vapaaehtoistyön myötä. (Eskola & Kurki 2001, 9.)

Vapaaehtoistyön tekeminen osana opintoja on hyödyllistä opiskelijalle, opettajille sekä yritykselle, erilainen tapa tuoda uusia näkökulmia esiin. Vapaaehtoistyöstä saamalla kokemuksella voi olla myönteisiä vaikutuksia omaan palkkatyöhön tai tulevaan ammattiin, vapaaehtoistyö antaa eväitä siitä miten työtä voidaan tehdä eri tavalla. (Eskola & Kurki 2001,52.)

5.1 KAMU- kaveritoiminta

Kamu-kaveriparitoiminta toteutettiin kahden vuoden mittaisen hankkeena vuosina 2013-2014. Siihen osallistuivat Metropolian ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijat sekä Keskuspuiston maahanmuuttajaopiskelijat. Hankkeen tarkoituksena oli luoda maahanmuuttaja opiskelijoille turvallisuutta sekä tukea Suomeen kotoutumiseen. (Kamu-hankkeen www-sivut 2015.)

Sosionomi opiskelijoista ja maahanmuuttaja opiskelijoista muodostettiin kaveripareja. Sosionomi opiskelijat olivat kehittäneet kotoutumista ja ryhmäytymistä edistäviä pelejä ja leikkejä, joita viikoittaisella kokoontumisella pelataan. Kamu-parit näkivät myös kahdestaankin. Aiheesta on tehty opinnäytetyö hankkeen aikana maahanmuuttajaopiskelijoiden näkökulmasta. Kamu toiminnan tavoitteena on kehittää kielitaitoa ja kommunikointia, tehdä opinnoista työelämälähtöistä ja kehittää opiskelijoiden valmiuksia monipuolisesti. (Kamu-hankkeen www-sivut 2015.)

5.2 Nuorten vapaaehtoistoiminta, ja “nuoret kansalaiset”-projekti

Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä on tehty ”nuoret kansalaiset”- projekti vuosina 2009-2013. Projektin tiimoilta on tehty nuoria vapaaehtoistyöhön kouluttava materiaalipaketti. Projektin kohderyhmänä oli noin 250 yli 15-vuotiaasta nuorta. Projektissa nuoria on ohjattu toteuttamaan vapaaehtoistyötä omien mielenkiintojen mukaan ja innostettu toteuttamaan erilaisia vapaaehtoistyön muotoja. Nuoria kannatettiin tekemään vapaaehtoistyötä ryhmissä, koska ryhmässä toimiminen korostaa yksilön paikkaa ryhmässä sekä vahvistaa vuorovaikutus ja ryhmässä toimimisen taitoja. Projektissa ryhmässä toimimisen lisäksi sai toteuttaa myös vapaaehtoistoimintaa yksilönä. (Mäkelä & Peltonen 2012, 67-71.)

Nuorille vapaaehtoistoimijoille tärkeää on että toiminta koetaan itselle sopivaksi ja mielekkääksi tavaksi auttaa. Ryhmässä toimimisessa tärkeää on tuntee oma olonsa hyväksi ja tärkeäksi ryhmän jäsenenä. Nuoret kokevat vapaaehtoistoiminnan mielek-

käänä ja hyvänä tapana viettää aikaa sekä toimia yhdessä. Nuorten aktiivisuus on kohdistunut omille lähialueille mm. siivouksena, kukkien istuttamisena, askarteluilla vanhustentaloille, lasten leikittämistä ja tapahtumien järjestämistä sekä vanhainkodin asukkaiden viihdyttämistä. (Mäkelä & Peltonen 2012, 74-75.)

Vapaaehtoistyötä on toteutettu paljon myös erilaisissa tapahtumissa kaikenlaisena toimintana. Nuoret kokevat vapaaehtoistyön mielekkääksi ja omakseen päästessään toteuttamaan sen suunnitteluakin itse. Nuoria on motivoinut omien vanhojen tuttavuuksien kanssa toimiminen sekä uusiin ihmisiin tutustuminen, kaveruussuhteet koetaan merkittäviksi motiiveiksi. Auttaminen varsinkin omilla lähialueilla koetaan merkitykselliseksi. Vapaa-ajan viettäminen mukavalla sekä maksuttomalla tavalla ja mahdollisten todistusten saaminen osallistumisesta aktiiviseen kansalaistoimintaan motivoivat nuoria. (Mäkelä & Peltonen 2012, 74-75.)

Nuorten vapaaehtoisten pysymiseen toiminnassa mukana vaikuttavat paljon järjestöt. Nuoret ovat liikkuvia, sekä haluavat joustavia tehtäviä, erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa vapaaehtoistyötä ilman pitkäjänteistä sitoutumista. Se muodostuu järjestöjen haasteeksi. Nuoria arveluttaa myös järjestöjen jäseneksi liittyminen ehtona toimia vapaaehtoisena. (Mäkelä & Peltonen 2012, 74-75.) Nuorten keskuudessa suositaan lyhytkestoisia ja tarkasti tavoitteellistettuja avustustoimia. Lyhyisiin ja tarkasti määriteltyihin projekteihin koetaan olevan matalampi kynnys osallistua. (Pitkäranta 2012, 2.)

Suomalaisista 14 - 25 -vuotiaista nuorista kyselyn mukaan vapaaehtoistoiminnasta osallistuu 39 %. Suuri osa nuorista olisi halukas tulemaan mukaan toimintaa jos heitä pyydetäisiin siihen. Vapaaehtoistyössä mukana olevat nuoret käyttävät keskimäärin enemmän aikaa vapaaehtoistyöhön kuin aikuiset. Suomalaisten nuorten mieleen vapaaehtoistyön saralla on toimia lasten ja nuorten parissa, myös sosiaali ja terveystalvelut kiinnostavat. Yhteisöt ovat tärkeitä, niiden avulla muokataan omaa yksilöllistä identiteettiä. Nuoria kiinnostaa osallistua vapaaehtoistoimintaa, useiden nuorten osallistumista on estänyt epä tietoisuus siitä kuinka voi osallistua. (Nylund & Yeung 2005, 173.)

5.3 Opiskelija -vapaaehtoistyön tuki

Vapaaehtoistyöstä oppimiselle keskeistä on yhdistykseltä sekä opettajalta ja opiskelijatovereilta saatu keskusteleva tuki sekä palaute. Omia oppimiskokemuksia on hyvä arvioida sekä suullisesti että kirjallisesti. Opiskelija joutuu näin analysoimaan omia kokemuksiaan ja sitä kautta oppimaan vapaaehtoistyöstä. Opiskelijan oppimista sekä oman työn arviointia auttaa myös osallistuminen organisaation omaan toiminnanohjaukseen. (Manninen & Raatikainen 2014, 13.)

6 SERVICE LEARNING ELI PALVELUOPPIMINEN

Service learning eli palveluoppiminen yhdistää teorian ja harjoittelun. Service learningin tyyli lisää opiskelijoiden kasvua ja kohdistaa tavoitteita yhteiseen hyvään. Se tarkoittaa kokemuksista oppimista, ja opettamista kansalaisvastuuseen sekä vahvistaa yhteisöjä. Vapaaehtoistyö projekteja toteutetaan yhteistyössä eri kykyjen ja yhteistyötahtojen kanssa, kuten valtion järjestöjen sekä ei virallisten järjestöjen kanssa. Projektitoiminta vaatii opiskelijoita yhdistämään kurseilta saaman tiedon sekä yhteisötoiminnan. Se antaa opiskelijoille mahdollisuuden oppia oikeassa elämässä toimimalla ja kehittää taitojaan vapaaehtoistoiminnassa ja tarjota mahdollisuus huomata yhteisöjen erilaisia tarpeita ja auttaa. (Vanderbild university [www-sivut](http://www.sivut).)

Service learning ajattelu on apua tarvitsevien tarpeiden tunnistamista sekä niissä auttamista. Palveluoppimisen mallin käyttäminen koulutuksessa tukee opintoja, koska se yhdistää teorian ja harjoittelun käytännössä. Service-learning mallia on alettu käyttämään ja kehittämään Yhdysvalloissa 1980-luvun lopulla. Monissa muissa maissa vapaaehtoistoiminnalla ja service learning mallilla kouluissa ja yliopistoissa on jo pitkät perinteet. (Eskola & Kurki 2001, 8.)

Sen tarkoituksena on auttaa opiskelijan minuuden kehittämisessä. Palveluoppiminen on ongelmien ratkaisua jo hankittujen tietojen ja taitojen avulla. Ongelman ratkaisut ja palveluiden sekä avustustoiminnan kehittäminen opettaa erilaisia taitoja opiskelijoille. Palveluoppimisen tavoitteita opiskelijoille on, että he oppisivat soveltamaan hankittua tietotaitoaan yhteiskunnan hyväksi, oppivat ymmärtämään opintojen sisältöjä laajemmin ja syventämään tietojaan. Tavoitteena on myös kehittää opiskelijan omaa motivaatiota, itsetuntoa ja suorituskyykyä. Tärkeää on myös koulussa tehtävän työn vaikutukset yhteiskuntaan ja yhteisen hyvän tavoittelemine. (Lehtinen & Tapiovaara 4-5.)

Palveluoppimisen vaikutukset opiskelijoihin ovat henkilökohtaisia ja yksilöllisiä. Sosiaaliset taidot kehittyvät: vuorovaikutus, vastuunkanto ja empatiakyky kehittyvät. Ongelmanratkaisukyky kehittyy opiskelijoilla eri ongelmatilanteiden kautta. Joillakin palveluoppiminen saattaa vaikuttaa ammatinvalintaan ja helpottaa koulunkäyntiä. (Lehtinen & Tapiovaara, 4.)

Palveluoppiminen kulkee vaihe vaiheelta kohti tavoitteita. Palveluoppiminen alkaa ongelman ratkaisuselvittelyllä, suunnittelulla, tarpeiden ja voimavarojen selvittelyllä. Sen jälkeen opiskelijat kehittävät ideoita ongelmien ratkaisuun ja keskustelevat niistä. Seuraavana vaiheena on itse projektin tai palvelun/auttamismenetelmän toteuttaminen, jonka jälkeen käydään läpi arviointi. Kerätään mahdollisesti palautetta ja arvioidaan sitä kautta. Arviointia on hyvä tehdä myös koko projektin ajanakin. (Lehtinen & Tapiovaara, 5.)

7 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tilaajana oli Satakunnan ammattikorkeakoulu. Tavoitteena oli saada vastauksia joiden perusteella hoitotyön perusteet opintojaksoa voidaan kehittää tarvittaessa opiskelijoille hyödyllisellä tavalla. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia vapaaehtoistyöstä osana hoitotyön opintoja.

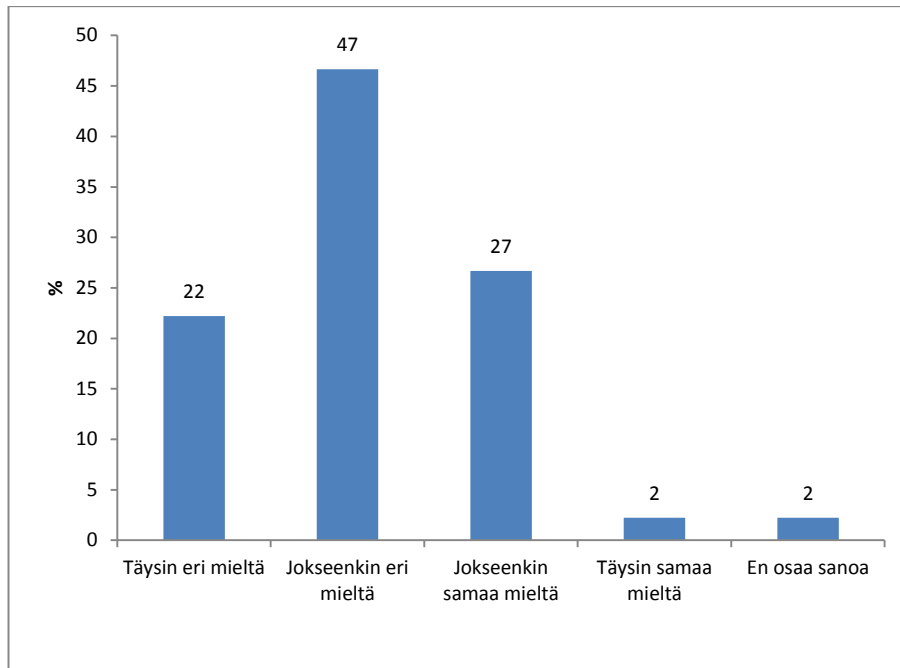
Opinnäytetyölläni selvitettiin mitä hyötyjä opiskelijat olivat kokeneet saavansa hoitotyön perusteet opintojakson aikana tekemästään vapaaehtoistyöstä. Tutkimuskysymyksenä oli: mikä on vapaaehtoistyön hyöty opiskelijoille? Tutkimuskysymykseeni pyrin saamaan vastauksen laatimallani sähköisellä kyselylomakkeella.

- Mitä hyötyjä opiskelijat ovat kokeneet saaneensa itselleen ”hoitotyön perusteet” opinto-jakson aikana tekemästään vapaaehtoistyöstä?
- Miten vapaaehtoistyöstä saadut kokemukset ovat vaikuttaneet opintoihin?
- Miten opiskelijat kokivat saamansa tuen vapaaehtoistyön aikana?

8 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

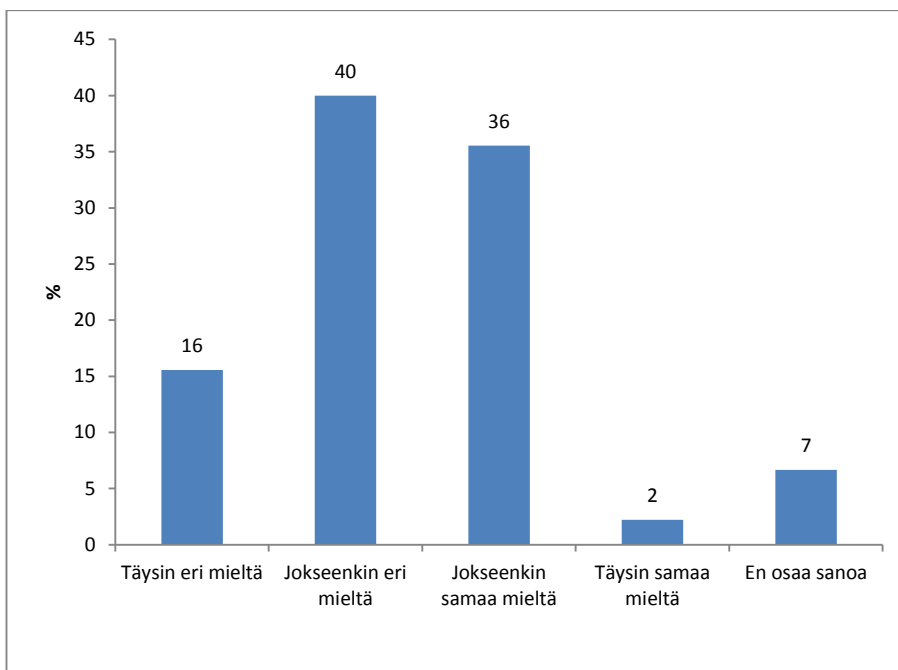
8.1 Mitä hyötyjä opiskelijat ovat kokeneet saaneensa itselleen ”hoitotyön perusteet” opintojakson aikana tekemästään vapaaehtoistyöstä?

Ensimmäisenä väitteenä oli ”Vapaaehtoistyö lisäsi haluani auttaa ihmisiä”. Vastaajista 47% on jokseenkin eri mieltä, 27% jokseenkin samaa mieltä. Eri mieltä olevia vastaajia on enemmän (Kuvio 1).

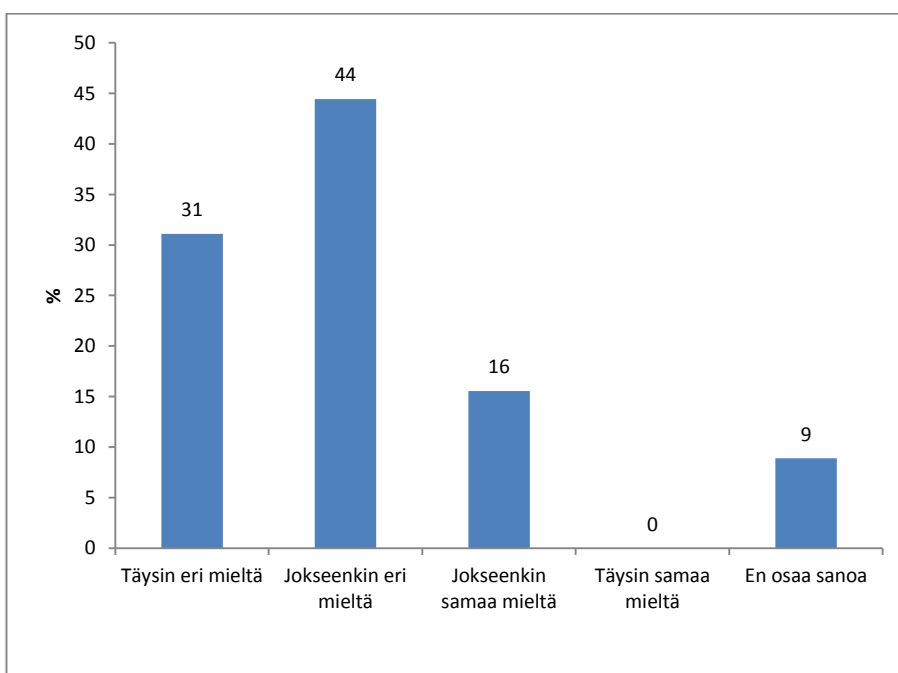
Kuvio 1. Vapaaehtoistyö lisäsi opiskelijoiden mielestä halua auttaa

Toinen väite koski eettisyyttä. Vastajista 40% on jokseenkin eri mieltä sekä 36% jokseenkin samaa mieltä, täysin eri mieltä olevia on 16% ja täysin samaa mieltä olevia 2%. Tässäkin kysymyksessä eri mieltä olevien osuus on suurempi kun lasketaan yhteen jokseenkin eri mieltä olevat ja täysin eri mieltä olevat. Eri mieltä olevia on 56% ja samaa mieltä 38% (Kuvio 2).

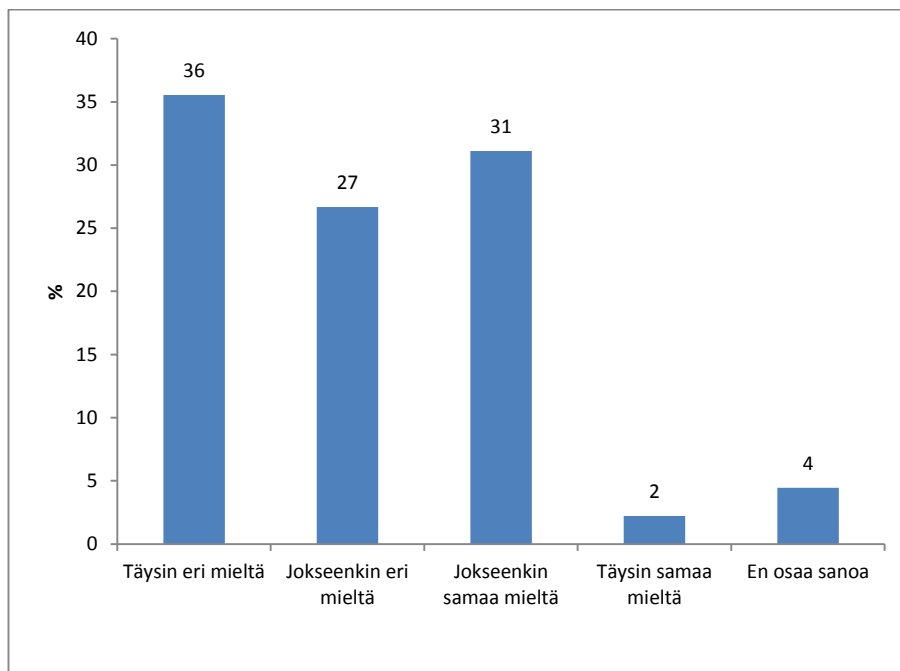
Kuvio 2 Eettinen arvomaailma kehittyi vapaaehtoistyön myötä

Kolmannessa väitteessä väitetään identiteetin kehittyvän vapaaehtoistyön myötä. Väitteeseen vastanneet ovat enemmän eri mieltä kuin samaa mieltä. Täysin eri mieltä olevia on 31% sekä täysin samaa mieltä olevia 0%. Jokseenkin eri mieltä olevia on 44% ja jokseenkin samaa mieltä olevia 16% (Kuvio 3).

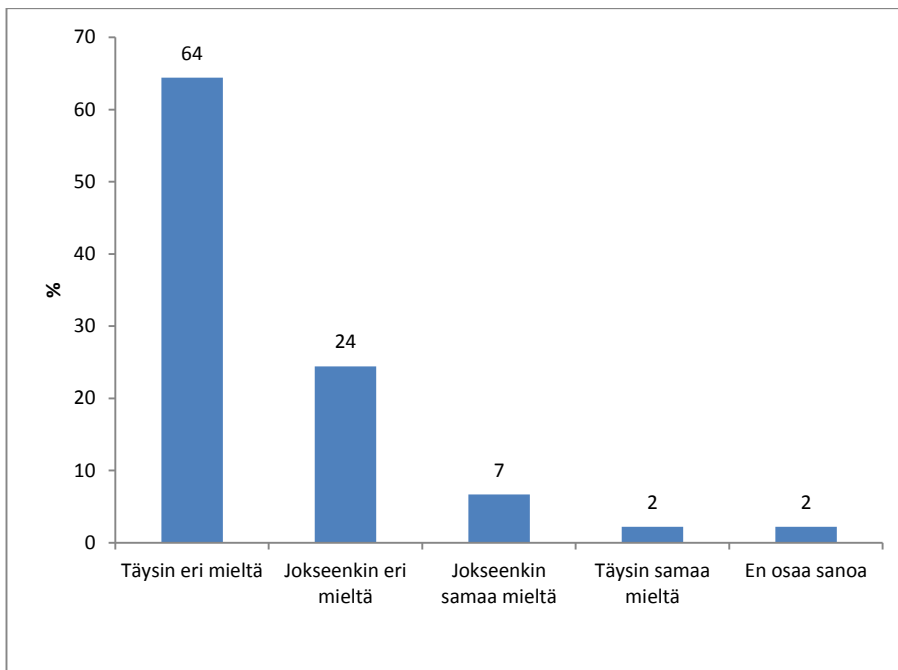
Kuvio 3, Vapaaehtoistyö muokkasi opiskelijoiden identiteettiä

Neljäs väite liittyy opiskelijoiden ongelmanratkaisutaidon paranemiseen vapaaehtoistyöjakson jälkeen. Täysin eri mieltä olevia vastaajia tässä kysymyksessä on 36%, täysin samaa mieltä on vastaajista 2%. Eri mieltä olevien yhteenlaskettu summa on 62% ja samaa mieltä 33% (Kuvio 4).

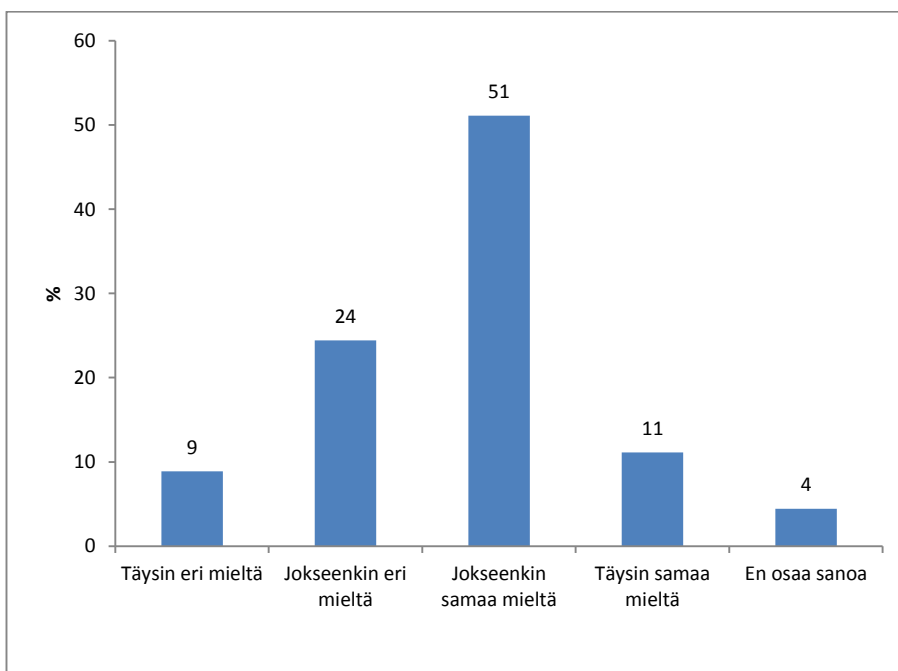
Kuvio 4 Vapaaehtoistyö on vaikuttanut kehittävästi ongelmanratkaisukykyyni

Opiskelijoista vain 2% on sitä mieltä että on saanut vapaaehtoistyöstä mielekkään vapaa-ajanviettotavan. Suurin osa vastanneista kokee, että eivät ole saaneet vapaaehtoistyöstä mielekästä vapaa-ajanviettotapaa (Kuvio 5).

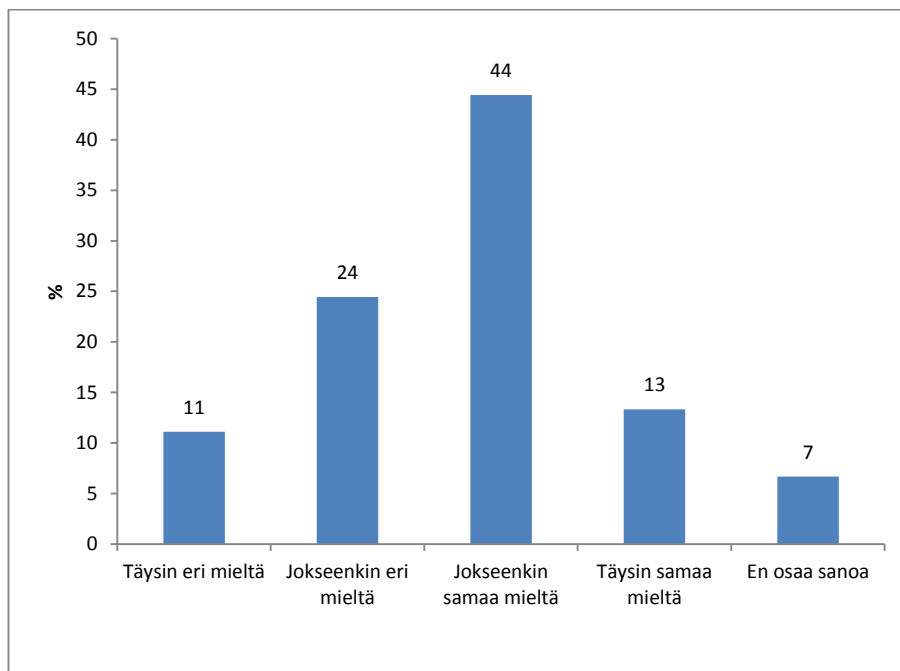
Kuvio 5 Vapaaehtoistyö mielekkäänä tapana viettää vapaa-aikaa

Vastaajista 51% on jokseenkin samaa mieltä siitä että vapaaehtoistyö on mukava tapa toimia yhdessä. 24% on asiasta jokseenkin eri mieltä. Täysin eri mieltä on 9% ja Täysin samaa mieltä 11%. Yhteen laskettuna samaa mieltä on 62% ja eri mieltä 33%. (Kuvio 6).

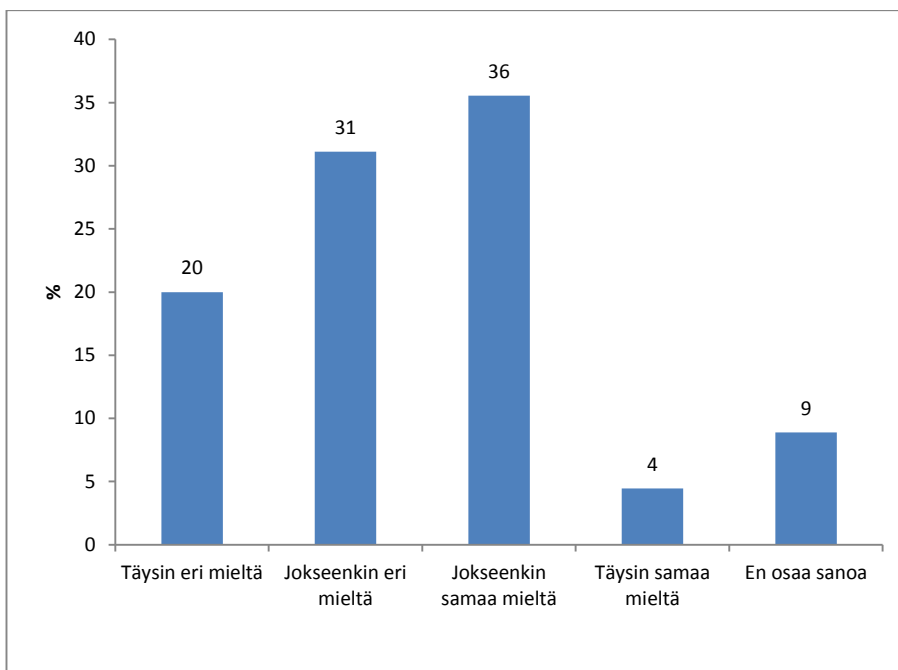
Kuvio 6 Vapaaehtoistoiminnassa korostuu yhteistyön merkitys

Väitteessä väitettiin vapaaehtoistyön kehittävän yhteistyötaitoja. Suurin osa vastaajista on jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa, vastaajista 44%. Jokseenkin eri mieltä on 24%, täysin samaa mieltä 13% ja täysin eri mieltä 11%. (Kuvio 7).

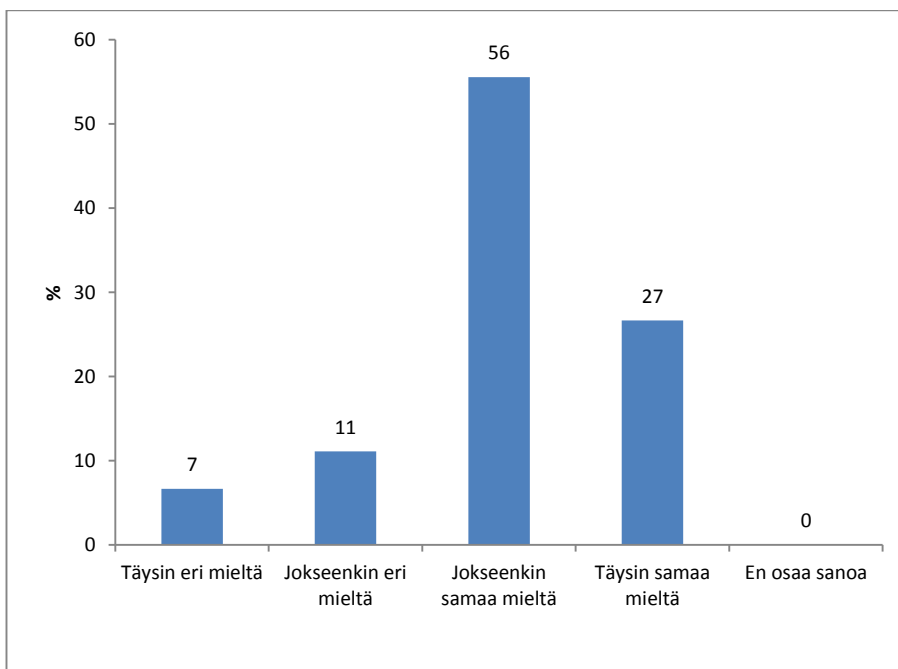
Kuvio 7 Opiskelijoiden mielipiteet yhteistyötaitojen oppimisesta vapaaehtoistyössä

Seuraavassa väitteessä väitettiin empatiakyvyn kehittyvän vapaaehtoistyön myötä. Jokseenkin samaa mieltä väitteestä on 36% ja jokseenkin eri mieltä 31. Eri mieltä vastaajista oli yhteensä 51% ja samaa mieltä yhteensä 40%. Myös ”en osaa sanoa” vastanneiden osuus 9% on tässä suurempi kuin aikaisemmissa väitteissä (Kuvio 8).

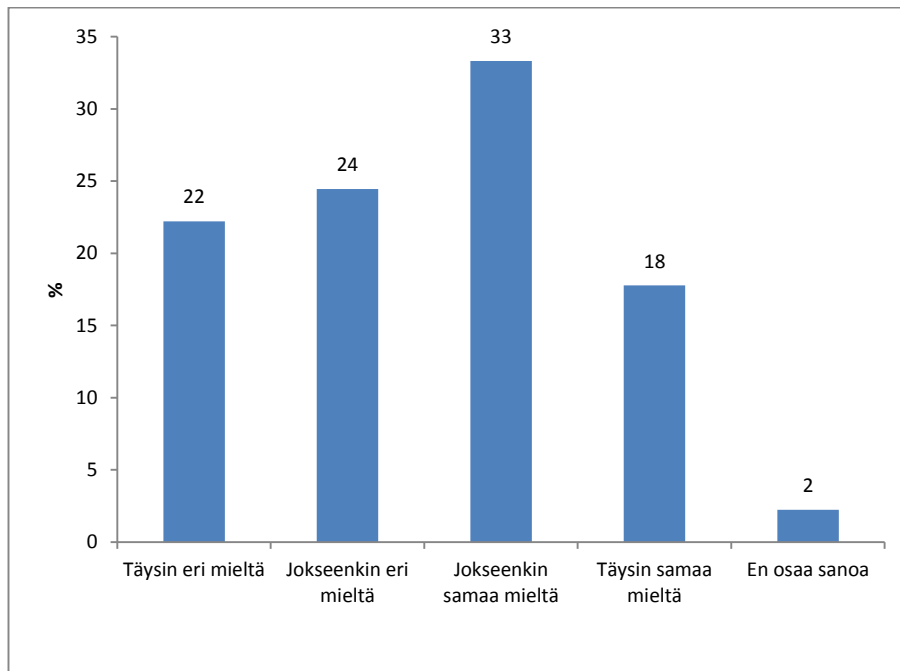
Kuvio 8 Opiskelijoiden mielipiteet empatiakyvyn kehittämisestä vapaaehtoistyössä

Seuraavassa väitteessä näkyy selvästi kuviosta, että samaa mieltä olevien määrä on suurempi. Täysin samaa mieltä on 27%, kun taas täysin eri mieltä 7%. jokseenkin samaa mieltä on yli puolet vastaajista 56%. (Kuvio 9).

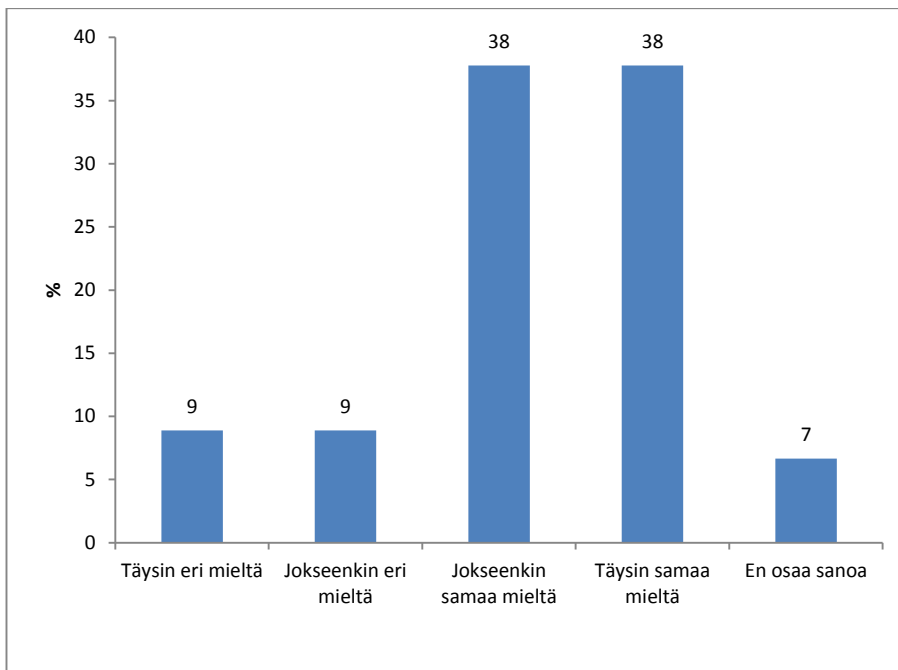
Kuvio 9 Vapaaehtoistyön merkityksellisuuden ymmärtäminen

Tässä väitteessä on vastauksissa paljon hajontaa. Jokseenkin samaa mieltä on 33% ja täysin samaa mieltä 18%, yhteensä samaa mieltä on 51%. Jokseenkin eri mieltä on 24% ja täysin eri mieltä 22%, yhteensä eri mieltä on 47%. 2% on vastannut ”en osaa sanoa”. (Kuvio 10).

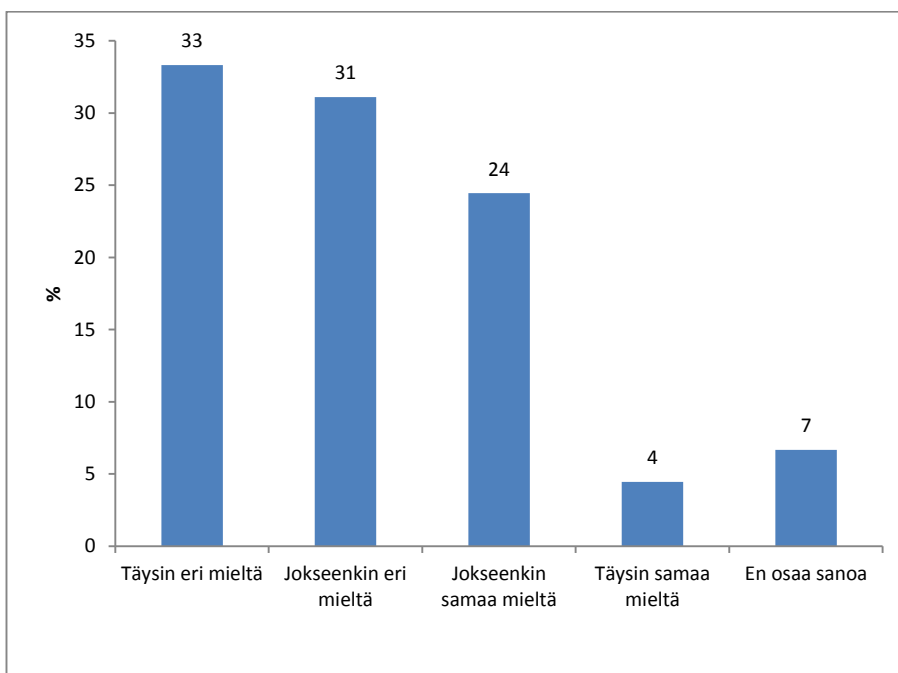
Kuvio 10 Vapaaehtoistyön merkityksen ymmärtäminen ammattityön rikastuttajana

Väitteessä väitetään että järjestöjen tunteminen helpottaa hoitotyön ammatissa toimimista. 38% vastaajista on täysin samaa mieltä ja 38% jokseenkin samaa mieltä, yhteensä 76% on samaa mieltä. Jokseenkin eri mieltä on 9% ja täysin eri mieltä 9%, yhteensä 18% (Kuvio 11).

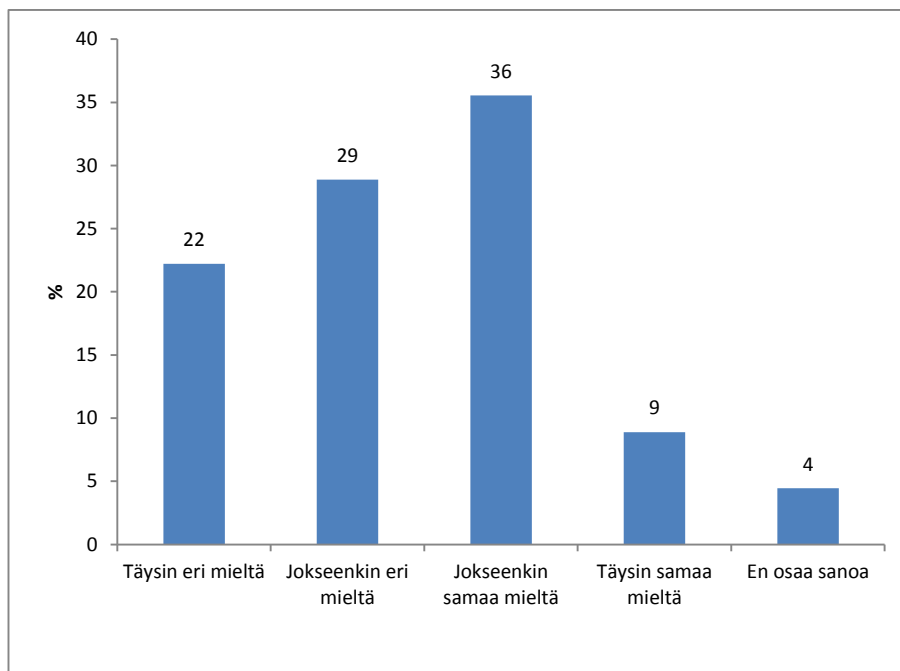
Kuvio 11 Järjestöjen tunteminen auttaa hoitotyön ammatissa toimimista

Väitteessä väitetään vapaaehtoistyön opettavan opiskelijalle vastuunkantoa elämässä. Tästä väitteestä suurin osa on täysin eri mieltä 33%, jokseenkin eri mieltä on 31%. Täysin samaa mieltä on vain 4% ja jokseenkin samaa mieltä 24%. (Kuvio 12).

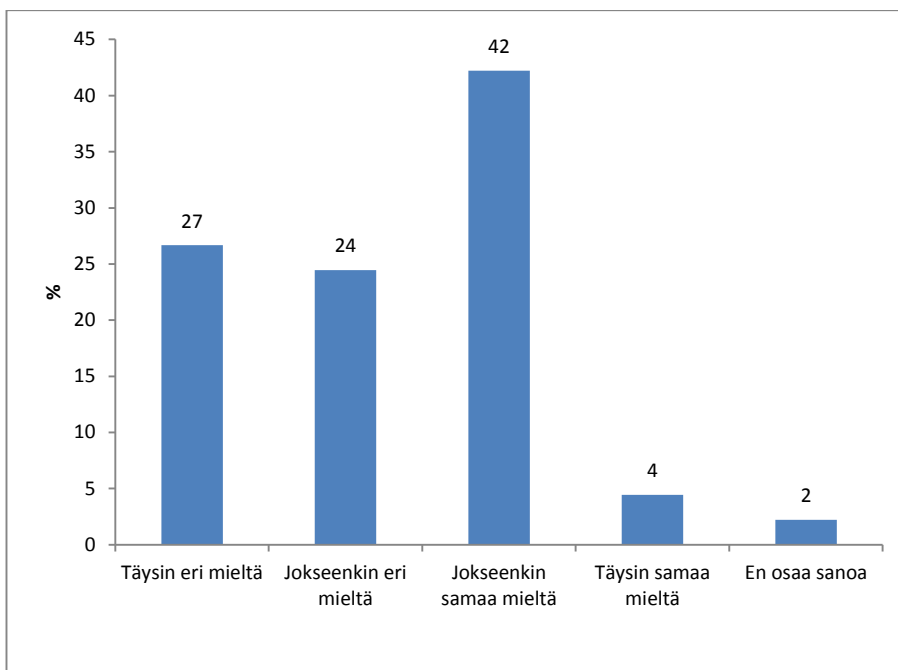
Kuvio 12 Vapaaehtoistoiminta opettaa vastuunkantoa

Väitteessä väitetään sosiaalisten taitojen kehittyvän. Suurin osa eli 36% on jokseenkin samaa mieltä väitteestä, 29% on jokseenkin eri mieltä. Täysin eri mieltä on 22% ja täysin samaa mieltä 9%. Yhteensä 51% on eri mielisiä ja 44% saman mielisiä. (Kuvio 13).

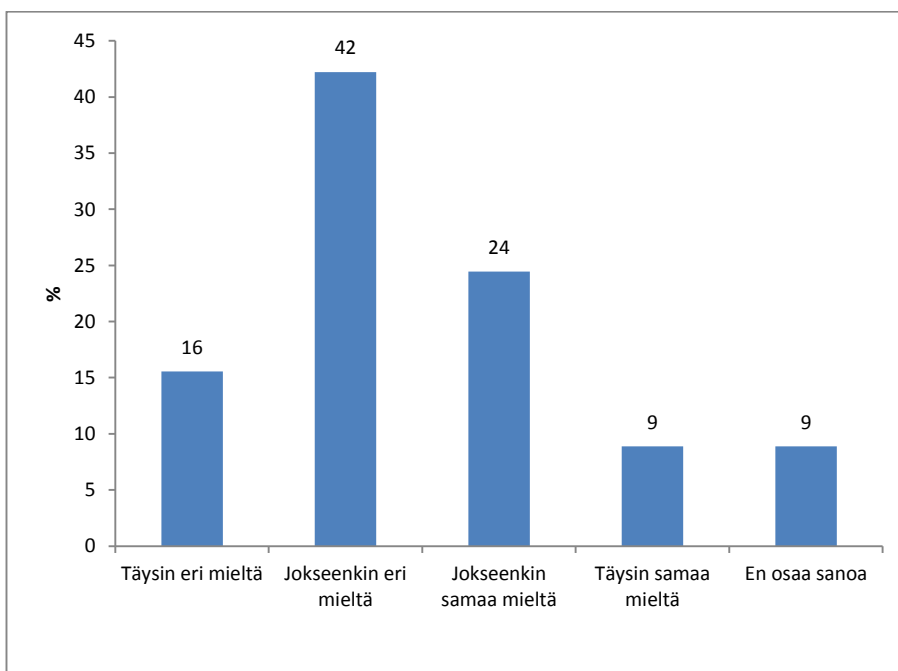
Kuvio 13 Opiskelijan sosiaalisten taitojen kehittyminen vapaaehtoistyössä

Seuraavassa väitteestä on suurin osa eli 42% jokseenkin samaa mieltä. Täysin eri mieltä on 27% ja jokseenkin eri mieltä 24%. Täysin samaa mieltä on vain 4%. 51% vastaajista on eri mieltä ja niistä 27% täysin eri mieltä. 47% on saman mielisiä ja niistä 42% jokseenkin samaa mieltä. (Kuvio 14).

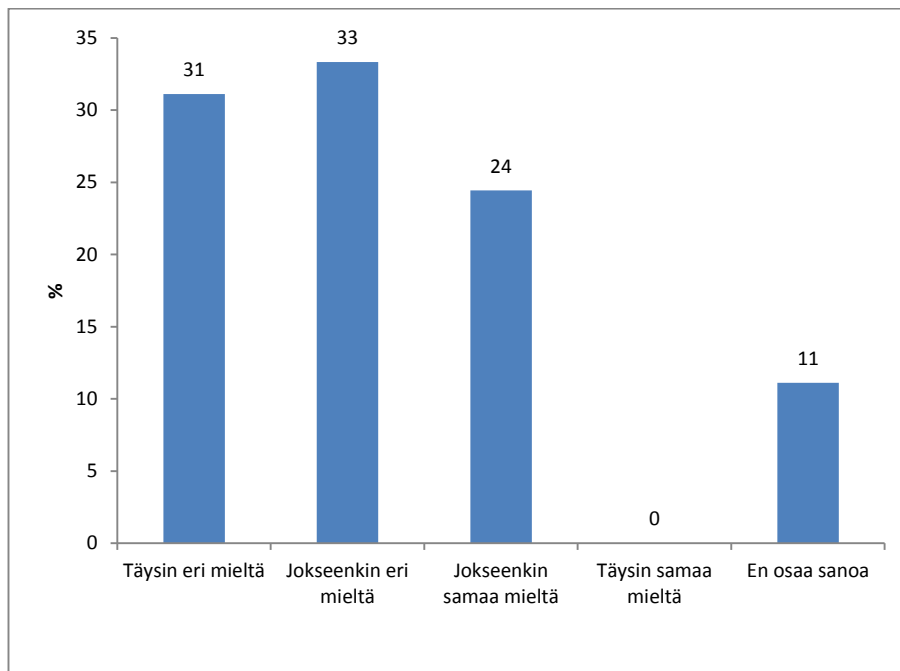
Kuvio 14, Vuorovaikutustaitojen kehittyminen vapaaehtoistyön myötä

Vapaaehtoistoiminta opettaa läsnäolon merkitystä. Vastaajista jokseenkin eri mieltä on suurin osa 42%, toiseksi suurin osa on jokseenkin samaa mieltä 24%. 16% on täysin eri mieltä ja 9% täysin samaa mieltä, 9% ei osaa sanoa. Tästä päätellen suurempi osa on eri mielisiä väitteestä (Kuvio 15).

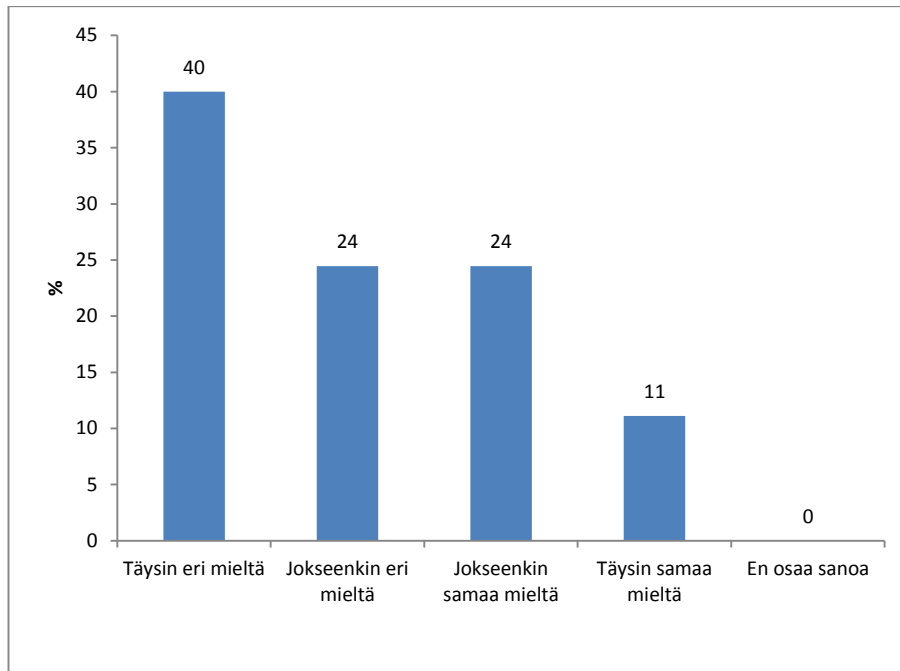
Kuvio 15 Läsnäolon merkitys korostui vapaaehtoistyön myötä

Tässä väitteessä väitetään arvomaailman kehittyvän vapaaehtoistyön myötä. Kuviosta näkee selvästi että eri mielisten määrä on suurempi. 33% jokseenkin eri mieltä ja 31% täysin eri mieltä. Jokseenkin samaa mieltä on vain 24%, täysin samaa mieltä on vain 0%. En osaa sanoa vastaajien määrä on tässä 11% (Kuvio 16).

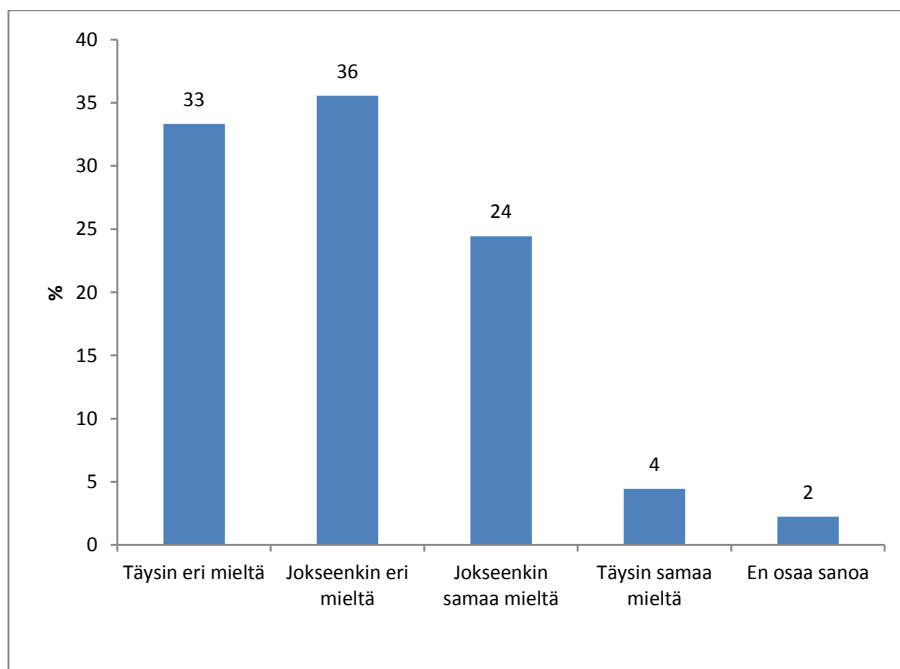
Kuvio 16, Arvomaailman kehittyminen opiskelijoiden mielestä

Ryhmän ohjaustaitojen kehittyminen vapaaehtoistyössä. Täysin eri mieltä olevia on suurin osa, 40%. Jokseenkin eri ja jokseenkin samaa mieltä on 24%. Voidaan siis päätellä kun täysin samaa mieltä on vai 11%, että suurin osa vastaajista on eri mieltä väitteen kanssa (Kuvio 17).

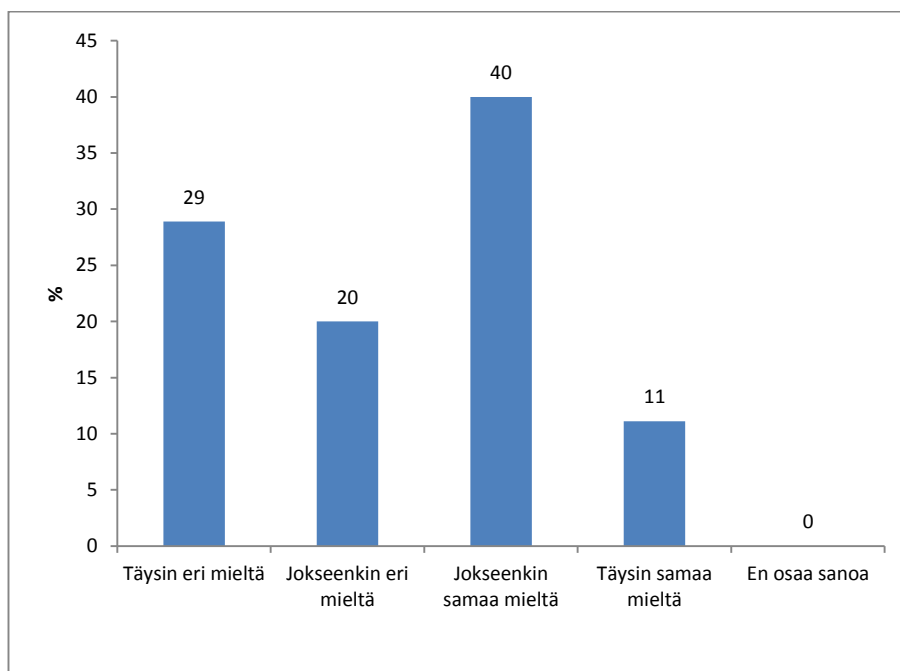
Kuvio 17, Vapaaehtoistyöstä opitaan ryhmänohjaustaitoja

Yksilön ohjaustaitojen kehittyminen. Tässäkin kuviossa näkyy selvästi suurempi eri mieltä olevien vastaajien määrä. 36% on jokseenkin eri mieltä, 33% täysin eri mieltä ja 24% jokseenkin samaa mieltä (Kuvio 18).

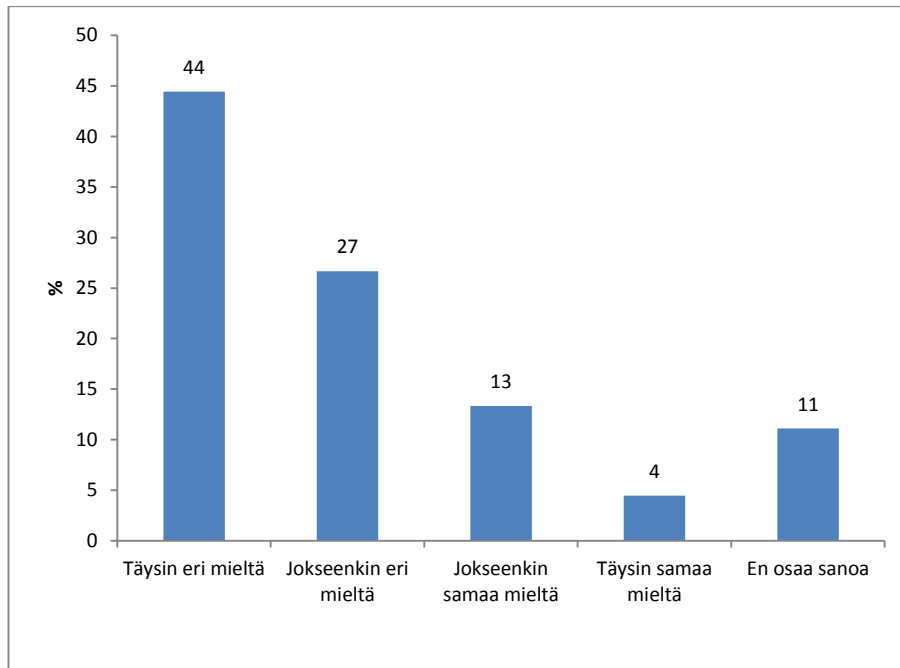
Kuvio 18, Yksilön ohjaustaitojen oppiminen vapaaehtoistyössä

Vapaaehtoistyö tuottaa hyvää mieltä työn tekijälle. Tästä väitteestä jokseenkin samaa mieltä on suurin osa, 40%. Täysin eri mieltä 29% ja jokseenkin eri mieltä 20%. 11% on täysin samaa mieltä. Yhteenlaskettuna eri mieltä olevien määrä on 49% ja samaa mieltä olevia 51%. Vastauksista voidaan päätellä, että noin puolet on samaa mieltä ja puolet eri mieltä (Kuvio 19).

Kuvio 19, hyvän mielen vaikutukset vapaaehtoistoiminnasta

Itsetuntemuksen kehityksen vaikutuksista täysin eri mieltä on suurin osa vastaajista, 44%. Jokseenkin eri mieltä on 27%. Eri mieltä olevien määrä on selvästi suurempi kuin saman mielisten (Kuvio 20).

Kuvio 20, Vaikutukset itsetuntemuksen kehitykseen

Suljetun kysymyksen lisäksi tähän oli lisätty avoin kysymys, miten vapaaehtoistyö vaikutti itsetuntemukseeni? Avoimista vastauksista voidaan myös huomata, että eri mielisten määrä on suurempi tässä väitteessä. Suurin osa sanoo, että sillä ei ollut mitään vaikutuksia itsetunnon kehitykselle. Myös suureksi koettu tuntimäärä nousi tässäkin esille.

”Ei todellakaan mitenkään”

”Koko kurssi tuntui pakkopullalata ja vastenmieliseltä, ison tuntimäärän vuoksi.”

Joku koki vapaaehtoistyön myönteisenä kokemuksena sekä koki sen vaikuttaneen vaikeiden asioiden kohtaamisessa.

”Helpompi kohdata vaikeita asioita”

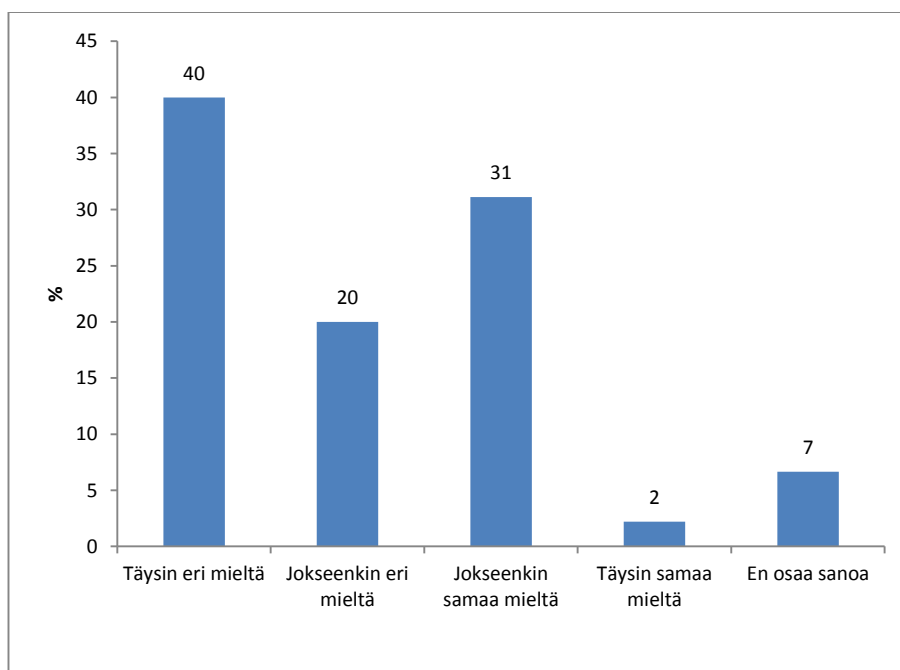
”Olen mukana vapaaehtoistoiminnassa muutenkin, tämä oli pieni tuntimäärä siihen.”

Joskut opiskelijat saivat huomata että vapaaehtoistyö ei ole heitä varten tällä hetkellä.

”Huomasin, ettei vapaaehtoistyö ole minua varten tässä elämäntilanteessa”

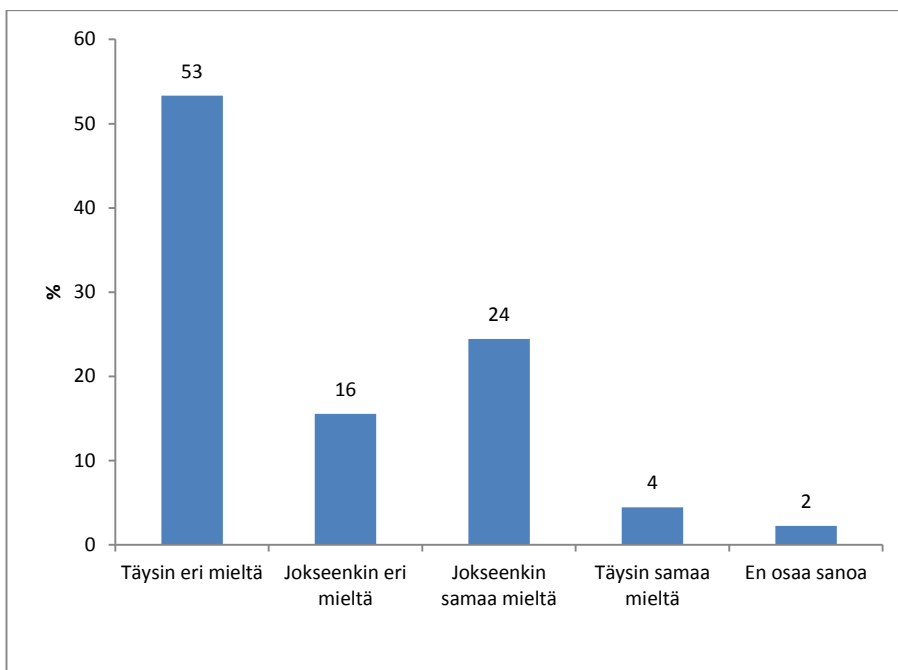
”Siten, että en pidä työstä mistä ei saa palkkaa, vaikka tykkäisin kohderyhmästä.”

Tästä täysin eri mieltä uusien kykyjen löytymisestä on 40%, joka on suurin osa vastaajista. 31% on jokseenkin samaa mieltä. 20% jokseenkin eri mieltä olevia nostaa eri mielisten määrää. Tästä voidaan siis päätellä että väitteestä ollaan enemmän eri mieltä kuin samaa mieltä (Kuvio 21).

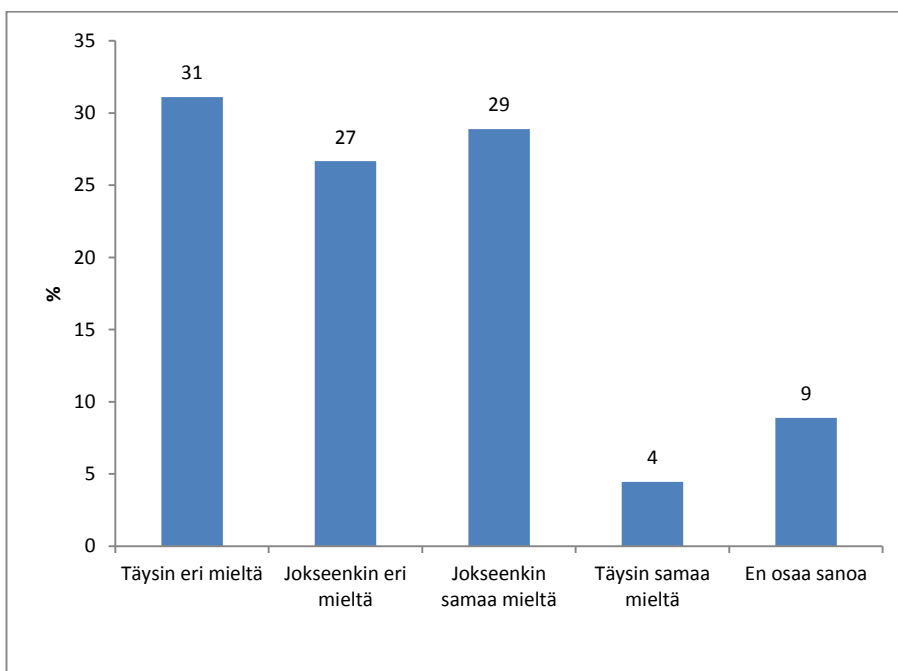
Kuvio 21, Uusien kykyjen löytyminen itsestä vapaaehtoistyön avulla

Uusien ystävyys-suhteiden löytymisestä vapaaehtoistyön myötä, täysin eri mieltä olevien määrä on 53% eli tässäkin väitteessä suurin osa vastaajista. 24% on vastannut olevansa jokseenkin samaa mieltä. 16% on jokseenkin eri mieltä. 4% samaa mieltä. Yhteenlaskettuna 69% on eri mielisiä ja 29% samanmielisiä (Kuvio 22).

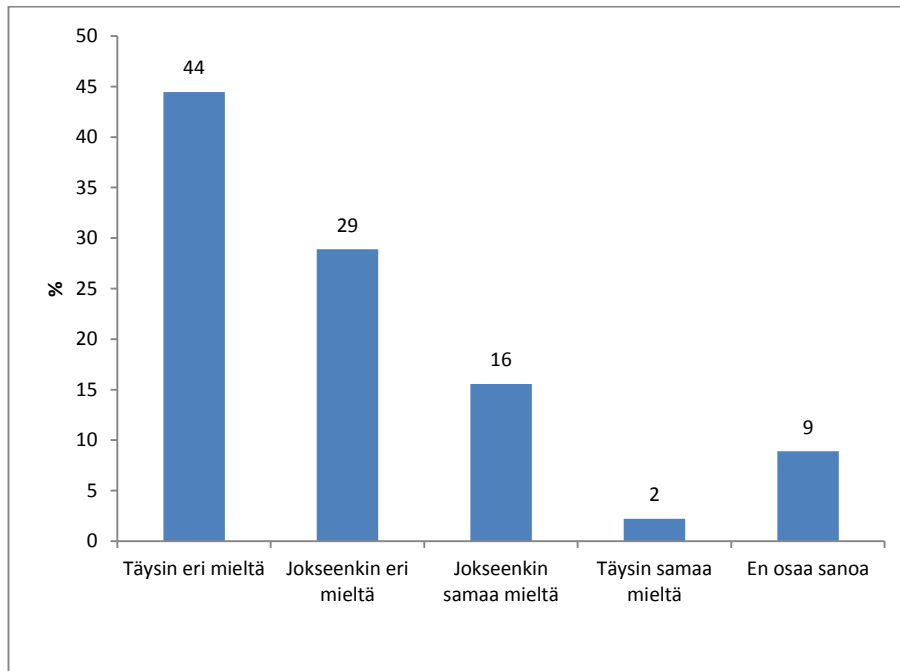
Kuvio 22, Vapaaehtoistyön myötä opiskelijat voivat saada uusia ystäviä

Henkilökohtainen arvomaailma kehittyi. Täysin eri mieltä väitteestä on 31%, jokseenkin eri mieltä 27%. Jokseenkin samaa mieltä on 29%. En osaa sanoa vastaajien osuus on 9%. Täysin samaa mieltä on vain 4%. Tässä väitteessä on hajontaa, mutta eri mielisten määrä on kuitenkin suurempi (Kuvio 23).

Kuvio 23 Arvomaailman kehittyminen vapaaehtoistyössä

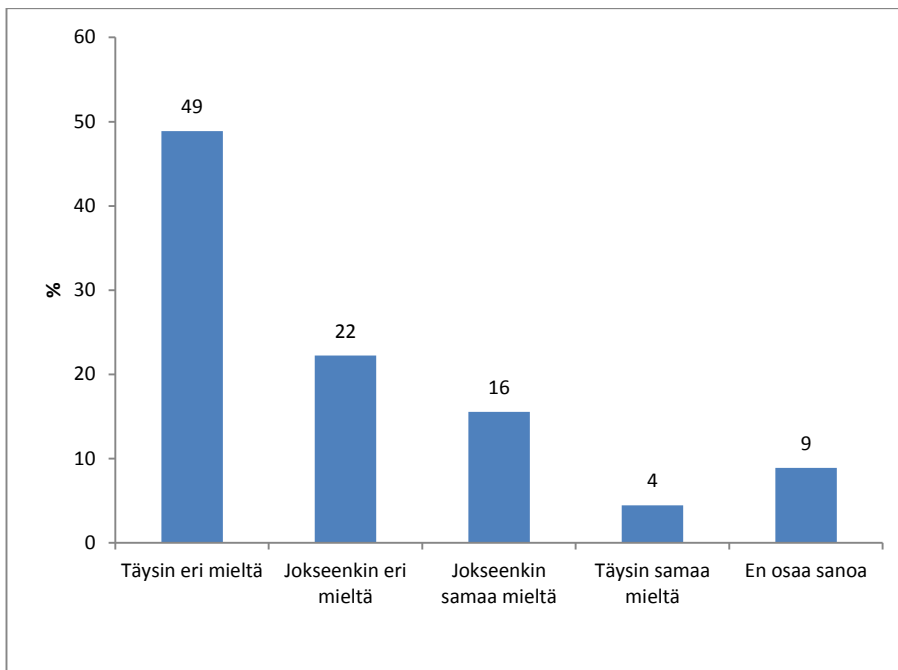
Tässä väitteessä väitetään vapaaehtoistyön auttavan analysoimaan ja pohdiskelemaan opiskelijan kokemuksia elämässä. Täysin eri mieltä väitteestä on suurin osa vastaajista, 44%. Kuvioista pystyy näkemään, että erimielisten määrä on selvästi suurempi kuin saman mielisten (Kuvio 24).

Kuvio 24 Opin analysoimaan päivittäisiä kokemuksiani omassa elämässä

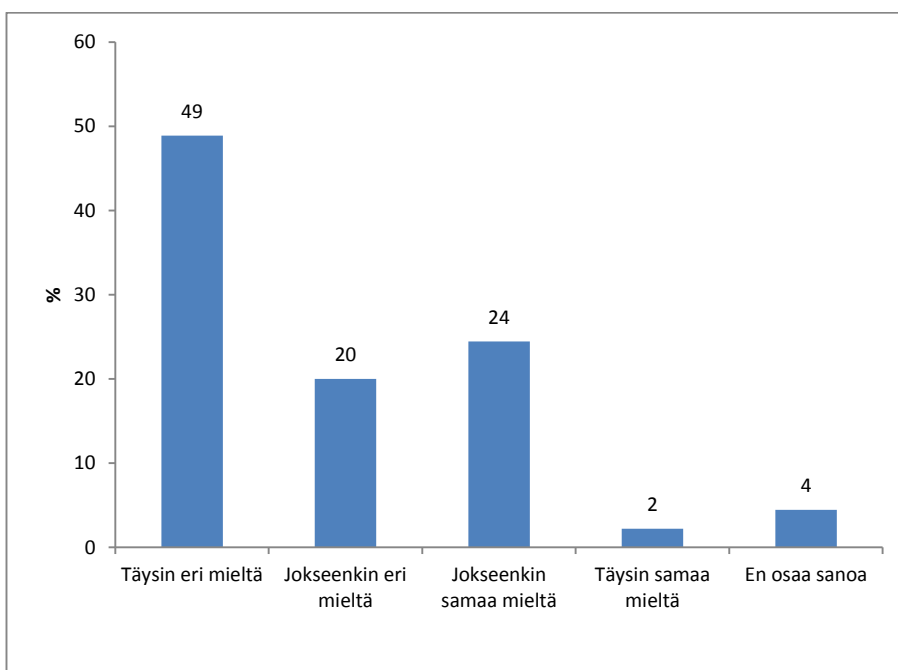
8.2 Miten vapaaehtoistyöstä saadut kokemukset ovat vaikuttaneet opintoihin?

Väitteessä väitettiin vapaaehtoistyön opettavan vastuunkantoa opinnoissa. Suurin osa on täysin eri mieltä väitteestä, 49%. Tässäkin kuviossa näkyy selvästi että eri mieltä olevien määrä on selkeästi suurempi (Kuvio 25).

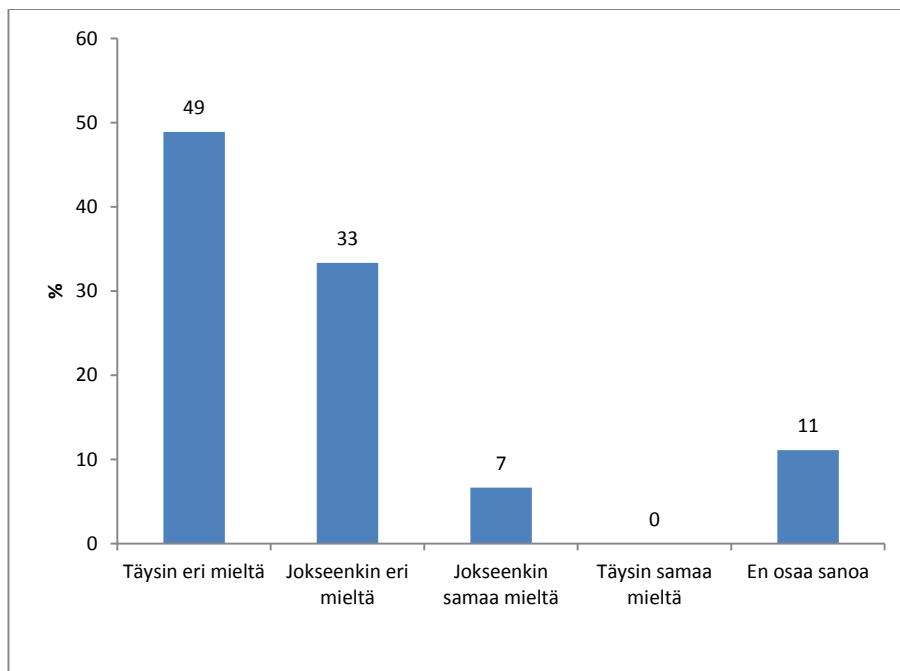
Kuvio 25 Vapaaehtoistyö opetti minulle vastuunkantoa opinnoissa

Väitteessä väitetään vapaaehtoistyön antaneen eväitä opintoihin. Tähän väitteeseen on suurin osa vastannut ”täysin eri mieltä”, 49% vastaajista. Jokseenkin eri mieltä on 20% vastaajista. Eri mielisten määrä on 69% kun taas saman mielisten määrä on 26% (Kuvio 26).

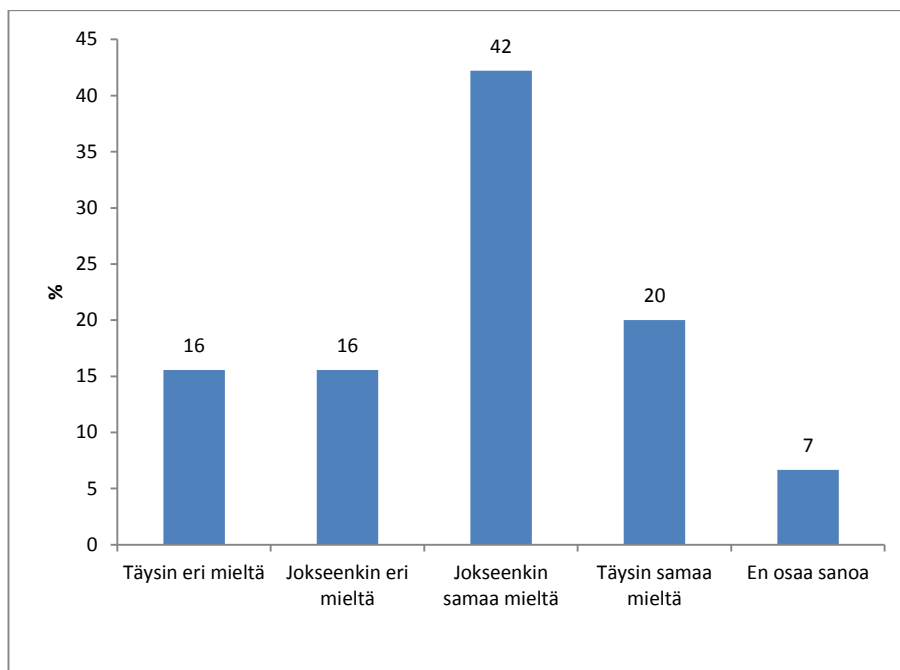
Kuvio 26 Sain vapaaehtoistyöstä eväitä opintoihin

Väitteessä väitetään vapaaehtoistyön lisäävän päivittäisten oppimiskokemusten analysoimista. Eri mieltä olevien määrä on väitteessä selkeästi suurempi. 49% on täysin eri mieltä ja jokseenkin eri mieltä on 33%. 7% on jokseenkin samaa mieltä. 0% täysin samaa mieltä. 11% vastaajista ei osaa sanoa. Tässä väitteessä on eniten ”ei osaa sanoa”-vastaajia (Kuvio 27).

Kuvio 27 Oppimiskokemusten analysoimisen vahvistuminen

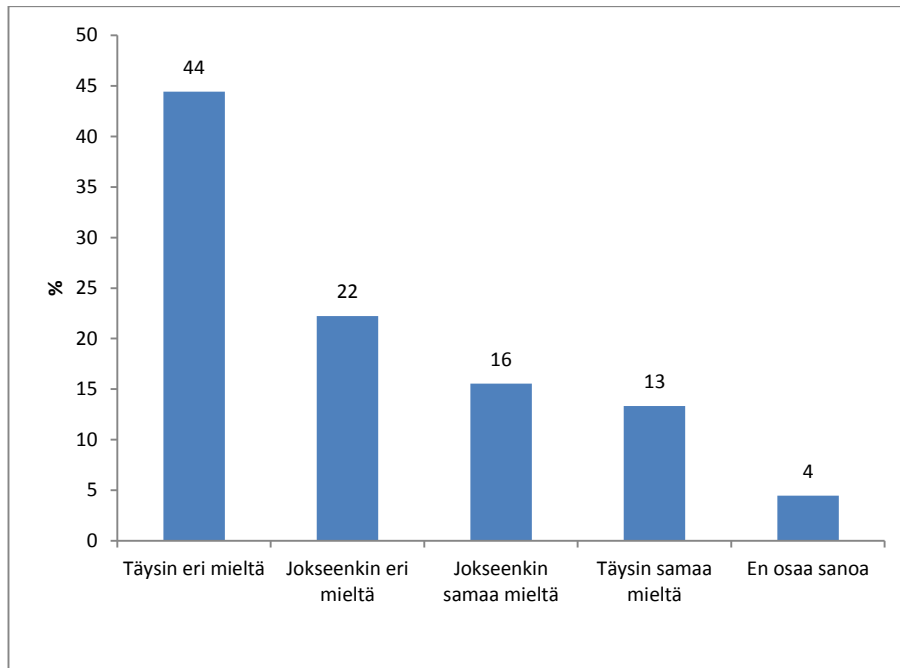
Seuraavassa väitetään oppimiskokemusten analysoimisen opiskelijatovereiden kanssa olevan tärkeää. Tässä väitteessä 42% on jokseenkin samaa mieltä sekä 20% täysin samaa mieltä. Täysin eri mieltä on 16% ja jokseenkin eri mieltä 16%. Kuviosta näkee, että saman mielisten määrä on tässä väitteessä selvästi suurempi. (Kuvio 28)

Kuvio 28 Kokemusten jakaminen opiskelijatovereiden kanssa oli tärkeää oppimisen kannalta

8.3 Miten opiskelijat kokivat saamansa tuen vapaaehtoistyön aikana?

Seuraavassa väitteessä väitettiin oppilaitoksen antaman tuen olevan riittävää vapaaehtoistyönjaksolla. Kuviosta näkee että eri mielisten määrä on suurempi. 44% on täysin eri mieltä ja 22% jokseenkin eri mieltä. 16% on jokseenkin samaa mieltä ja 13% täysin samaa mieltä (Kuvio 29).

Kuvio 29, oppilaitokselta saadun tuen riittävyys

Oppilaitokselta saadun tuen riittävydestä kysyttiin myös avoin kysymys: mitä opiskelijat olisivat toivoneet lisää? Suurin osa opiskelijoista, jotka olivat vastanneet avoimeen kysymykseen, ottivat esille liian suuren tuntimäärän.

”60 tuntia pakollista vapaaehtoistyötä on järjettömän paljon”

Opiskelijat olisivat toivoneet myös enemmän selkeyttä ja tietoa opintojaksosta. Opiskelijat tuntuivat tarvitsevan enemmän perusteluja opintojakson tarpeellisuudesta ammattikorkeakouluopinnoissa.

”Informointi ja organisointi olisivat saaneet olla paljon paremmat.”

”Tietoa siitä että miksi ko. jakso on olemassa.”

Opettajan osallistumista kaivattiin enemmän. Opiskelijat halusivat lisää tukea ja tietoa opintojaksoon liitetystä kirjallisesta tehtävästä sekä opintojaksosta opettajilta. Opiskelijat kokivat myös, että yhteyden pito opettajiin oli ongelmallista. Suurin osa vastanneista opiskelijoista kokivat saaneensa liian vähän tukea vapaaehtoistyön jaksolla.

”Ohjaava opettaja voisi kuunnella enemmän opiskelijoita”

”Yhteys opettajaan ei toiminut, en saanut vastausta kysymyksiini”

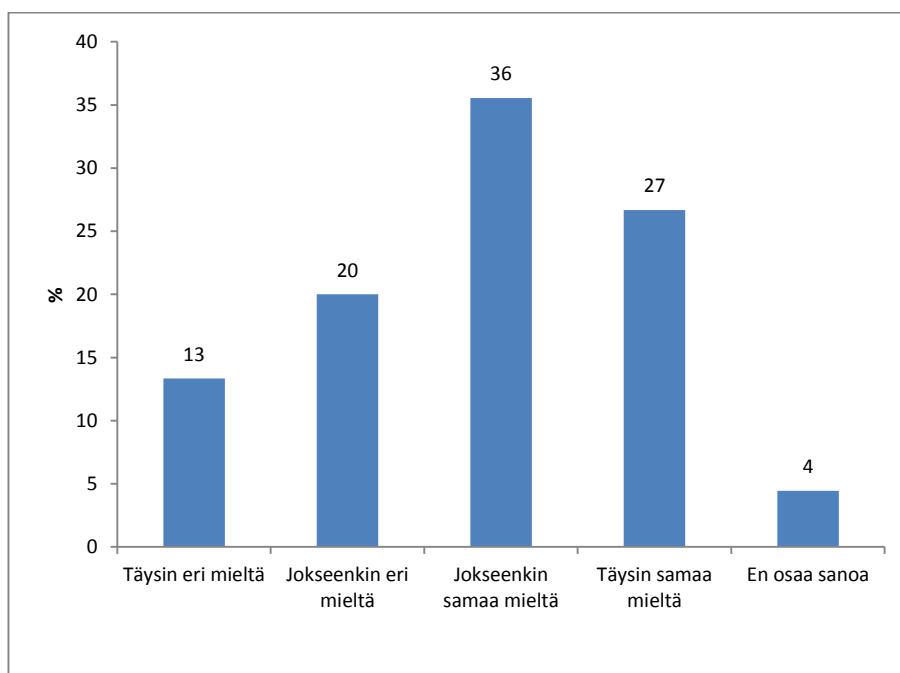
”Opettajan mielenkiintoa muutakin kohtaan kuin artikkelia.”

*”Kyselyjä miten menee, yhteydenotot vapaaehtoispaikkaan”
 ”Sain tarpeeksi tukea.”
 ”Tukea artikkelin kirjoittamiseen, eikä arvostelua siitä”
 ”Tuki ei tuntunut tuelta vaan painostukselta.”*

Opiskelijat kaipasivat selkeyden lisäksi enemmän ymmärtämystä ja joustoa.

*”Joustoa, ymmärtämystä siitä että on muutakin elämää kuin vapaaehtoisuustyö ja koulu”
 ”Opettajien empatiaa”*

Viimeisessä väitteessä väitetään yhdistyksen antaman tuen olleen riittävää. Jokseenkin samaa mieltä olevia vastaajia on 36%, joka on tässä väitteessä suurin osa. 27% on täysin samaa mieltä. Eri mielisten osuus on pienempi, täysin eri mieltä 13% ja jokseenkin eri mieltä 20%. Tuloksista voidaan päätellä että väitteen kanssa saman mielisiä on enemmän. Suljettua kysymystä täydentämään oli laitettu myös avoin kysymys: mitä olisit toivonut lisää? (Kuvio 30).

Kuvio 30 Yhdistykseltä saadun tuen riittävyys

Avoimen kysymyksen vastauksissa näkyy opiskelijoidenmielipide opintojakson kehittämistarpeista. Opiskelijoiden vastauksissa nousee esille eniten ohjauksen ja neuvojen

tarpeellisuus. Opiskelijat olisivat kaivanneet vapaaehtoistyöpaikastaan parempaa perehdytystä ja ohjausta työhön.

”Ohjeita, neuvoja, suuntaviivoja annettuihin tehtäviin”

”Perehdytystä, monipuolisemmat tehtävät”

”Ohjausta ja käytännön neuvoja.”

Osa opiskelijoista oli saamaansa tukeen ja kohteluun tyytyväisiä. Parempaa yhteydenpitoa toivottiin.

”olin järjestööni tyytyväinen”

”yhdistys tuki opiskelijaa mutta vähän parempi yhteydenpito pitäisi olla”

Jotkut opiskelijat ilmeisesti kokivat että heitä ei ole otettu avoimesti vastaan vapaaehtoistyöpaikkaan ja että siellä ei olla oltu tietoisia opiskelijoiden tarpeista ja suoritettavaa tuntimäärästä.

”Yhdistyksiltä avoimempaa asennetta opiskelijoita kohtaan!”

”Ymmärrystä, että ei jaksa käyttää kaikkia vapaa-aikaa heihin.”

”Että he olisivat olleet tietoisia meidän tarvitsemastamme tuntimäärästä”

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Sain paljon mielenkiintoisia vastauksia ja mielipiteitä vapaaehtoistyöstä opiskelijoilta. Avoimet kysymykset täydensivät strukturoituja kysymyksiä hyvin. Kun kävin läpi saamaani aineistoa, ajattelin että en saanut paljoakaan positiivista palautetta opintojaksoista. Kuitenkin mielestäni tärkein ajatus tulevan ammatin kannalta on saavutettu. Noin puolet opiskelijoista on ymmärtänyt vapaaehtoistyön merkityksen ammattityön rikastuttajana sekä yhteistyötaitojen kehittymisen vapaaehtoistyön myötä. Suurin osa

opiskelijoista on kokenut vapaaehtoistyön helpottavan tulevassa ammatissa toimimista.

Eskola ja Kurki painottavat artikkelikokoelmassaan, että vapaaehtoistyö ammattityön rinnalla rikastuttaa toimintaa asiakkaan sekä työntekijänkin näkökulmasta (Eskola 2001, 52-54). Eskolan ja Kurjen mukaan vapaaehtoistyön kokemusten jakaminen parantaa opiskelijoiden oppimiskokemuksia, suurin osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista olivat samaa mieltä. (Eskola 2001, 52-54). Yeungin mukaan suurimmiksi vapaaehtoistyön motiiveiksi nousi auttamishalu sekä uusien ystävien saaminen (Yeung, 2002). Näistä asioista opiskelijat eivät olleet samaa mieltä. Vapaaehtoistyön pakollisuus saattaa tässä kohtaa vaikuttaa opiskelijoiden motiiveihin.

Yhdistykseltä saatu tuki vapaaehtoistyön jaksolla oli suurimman osan mielestä riittävää. Avoimen kysymyksen vastauksista käy ilmi, että opiskelijat olisivat toivoneet yhdistyksiltään enemmän perehdytystä ja neuvoja vapaaehtoistyöhön.

Oppilaitokselta saatu tuki ei ollut opiskelijoiden mielestä riittävää. Opiskelijat olisivat toivoneet parempaa yhteydenpitoa. Opiskelijat olivat kokeneet, että vapaaehtoistyöhön liittyvällä tehtävällä oli liian suuri painopiste, ja olisivat tarvinneet tukea sen tekemiseen.

Vapaaehtoistyön kokemuksista oppimiselle on hyvin tärkeää oppimisen suullinen sekä kirjallinen reflektointi. Opiskelijoiden on hyvä myös jakaa kokemuksiaan keskenään. (Manninen & Raatikainen 2014, 13.) Vastauksista voidaan päätellä, että opiskelijat ovat samaa mieltä teorian tiedon kanssa oppimiskokemusten jakamisesta ja reflektoinnista muiden opiskelijatovereiden kanssa.

9.1 Luotettavuus

Kvantitatiivisen tutkimuksen ongelmia voivat olla vastaajien kiinnostus sekä suhtautuminen aiheeseen ja rehellisyys vastauksia annettaessa. Luotettavuuteen vaikuttavat

myös vastausvaihtoehtoihin annetut ohjeet, miten vastataan. Kvantitatiivisen tutkimuksen tavoite on jo olemassa olevan teoratiedon vahvistaminen tutkimuksella. Kvantitatiivinen tutkimus on helppo toistaa ja näin saada lisää luotettavuutta tutkittavaan asiaan. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 63-65.)

Opinnäytetöissä tärkeää on, että tutkimuksissa käytetty tutkimus mittarin muuttuja on perusteltu teoriassa (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 191). Tutkimustulosten luotettavuutta on tärkeää tarkastella eri näkökulmista. Sisäinen validiteetti tarkoittaa tulosten luotettavuuden arvioinnissa sitä, että onko vastaajien mielipiteisiin vaikuttettu esimerkiksi median kautta. Luotettavuuteen vaikuttaa myös onko vastaajajoukkoon vaikuttettu, niin että vain positiivisen vastauksen antajat vastaavat ja muut eivät. Ulkoisella validiteetillä viitataan tutkimuksen yleistettävyyteen. Tutkijan tehtävänä on itse arvioida yleistettävyys. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 195-196.)

Opinnäytetyössäni vastaaja joukko valikoitui niin, että vastaajiksi valittiin kaksi ensimmäistä ryhmää, jotka olivat tehneet vapaaehtoistyötä. Vastausprosentiksi saatiin 32,61%. Kysely lähetettiin 138 opiskelijalle ja vastauksia saatiin 45. Vastauksiin ja vastaajien määrään ovat vaikuttaneet heidän omat kokemuksensa. Luotettavuuden kannalta näkisin että työ on luotettava näiden vastaajien osalta. Tietenkään tutkimustuloksia ei voida yleistää muihin ryhmien kanssa.

9.2 Eettisyys

Tutkimusta tehdessä on syytä huomioida tutkimuksen eettisyys. Tutkijan tulee kunnioittaa tutkittavien itsemääräämisoikeutta, osallistuminen on vapaaehtoista. Tutkittavan on saatava tietoonsa millaiseen tutkimukseen on osallistumassa ja hänen on saatava tietoa myös, että voi kieltäytyä tutkimukseen osallistumisesta. Vastaukset käsitellään oikeudenmukaisesti, jättämättä mitään pois tai vaikuteta vastauksiin. Anonymiteetistä on hyvin tärkeä huolehtia. Tutkimusta vasten hankitaan aina lupa organisaatiolta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 217-224.)

Opinnäytetyössä noudatettiin eettisyyttä. Vastaaminen oli vapaaehtoista, sekä sähköisen vastaamisen ansioista nimetöntä. Kyselyssä ei kysytty myöskään henkilöiden taustatietoja. Vastaukset käsiteltiin oikeudenmukaisesti, kaikki vastaukset otettiin huomioon.

10 POHDINTA

Aihe on tärkeä sekä oppilaitokselle että opiskelijoille. Aiheella kehitettiin opintojaksoa. Itse olen aloittanut opintoni Satakunnan ammattikorkeakoulussa ennen uutta opetussuunnitelmaa, joten en ole itse päässyt osallistumaan tähän opintojaksoon. Olen kuullut paljon opiskelijoilta vapaaehtoistyön osuudesta opintojaksossa, joten mielenkiintoni heräsi sitä kautta tähän opinnäytetyön aiheeseen.

Teoriaa kirjoittaessani ajattelin, että vapaaehtoistyö saattaisi olla minulle mielenkiintoinen vapaa-ajanvietto tapa jossain vaiheessa elämää elämäntilanteista riippuen. Vapaaehtoistyö antaa monenlaisia mahdollisuuksia oppia sekä päästä toteuttamaan itseään ja jakamaan kokemuksiaan.

Tein väitteet kyselylomakkeeseen teorian pohjalta. Lähetin kyselylomakkeen linkin saatekirjeen kera opiskelijoille sähköpostiin. Kysely lähetettiin 138 opiskelijalle. Vastausaikaa annettiin viikko, viiden päivän päästä vastauksia oli tullut 36. Päätin vielä laittaa muistutusviestin ja linkin kyselyyn uudestaan. Vastausajan päätyttyä vastauksia oli tullut 45. Olin tyytyväinen vastaajien määrään, koska ajankohtana oli kevät ja uskon monen jo jääneen kesälomalle koulusta. Vastauksia olisi voinut tulla enemmän jos kysely olisi toteutettu esimerkiksi syksyllä.

Mielestäni opiskelijoita pitäisi motivoida paremmin opintojaksoon, jotta he saisivat siitä tarkoituksenmukaisen hyödyn. Vapaaehtoistyö on tärkeä lisä ammattityön rinnalla sosiaali ja terveystalveissa. Nykyään ikäihmiset asuvat pidempään yksin koto-

naan, koska laitospaikkoja vähennetään. Myös sairaaloiden potilaspaiikkoja vähennetään kustannussyistä, joten potilaita hoidetaan enemmän kotona. Tällöin vapaaehtoistyön tekijöiden merkitys korostuu, koska ammattityöntekijöitä ei ole tarpeeksi. Mieleeni tuli esimerkiksi saattohoidettavat potilaat kotona. He tarvitsevat vierelleen ihmisen, joka tuo turvaa ja tukea. Omaiset eivät aina pysty tähän oman surun ja pelon vuoksi.

Aiheesta olisi mielenkiintoista tehdä uusi opinnäytetyö parin vuoden kuluttua. Opin-tojaksoa on jo nyt kehitetty tulleiden palautteiden perusteella. Myös vapaaehtoistyö organisaatioiden näkökulma opiskelijoiden osallisuudesta olisi mielenkiintoinen.

LÄHTEET

- Anttila, P 1998. Tutkimisen taito ja tiedonhankinta. Metodix-www-sivut, viitattu 11.3.15 <https://metodix.wordpress.com/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#6.3.1%20Tutkimusasetelma>
- Eskola, A & Kurki, L. 2001, Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena, Vastapaino, Tam-pere
- Eskola, A. 2001. Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Helsinki Stakes. viitattu 11.1.15 <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/100687/011eskola.pdf?sequence=1>
- Grönlund, H. 2012 Volunteerism as a mirror of individuals and society: reflections from young adults in Finland, Helsinki
- Grönlund, H. 2010, Power-point-esitys. Nuorten asenteet ja osallistuminen vapaaehtoistoimintaan. viitattu 22.4.2015 <http://www.kansalaisareena.fi/index.php?sivu=tutkimus#artikkelit>
- Hakkarainen, P. Pohjoismainen vapaaehtoistoiminnan motiivitutkimus, viitattu 31.3.2015, kansalaisareena www-sivut <http://www.kansalaisareena.fi/index.php?sivu=tovapaaehttoim>
- Heikkilä, T, 2010, Tilastollinen tutkimus, Edita, Helsinki
- Heikkilä, T. 2014 Tilastollinen tutkimus, Edita, Helsinki
- Holopainen, A. Lind, K. & Niemelä, J. 2008. Ammattikorkeakoulut kansalaistoiminnassa, oikeusministeriön julkaisuja, Humak http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/200807ammattikorkeakoulutkansalaistoiminnassa/Files/OMJU_2008_7_206s.pdf
- Honkala, S. & Rantanen, T. 2011. Hyvinvointia eläkeikäisille ihmisille laadukkaalla vapaaehtoistyöllä. Tutkimus- ja kehittämiskeskus GeroCenter.
- Kamu-hankkeen www-sivut, viitattu 27.1.2015 <http://kamu.metropolia.fi/>
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä, Sanoma pro, Helsinki
- Lehtinen, S. & Tapiovaara, K. Vapaaehtoistoiminta oppimiskokemuksena. Helsingin Yliopisto. PDF-tiedosto.viitattu 15.1.2015 http://www.kansalaisareena.fi/Vapaaehtoistoiminta_oppimiskokemuksena_materiaalit.pdf
- Manninen, N & Raatinen, E. 2014. Vapaaehtoistoiminnasta oppimaan- Ajatuksia ammattikorkeakouluille, Espoo, viitattu 27.1.2015. http://kamu.metropolia.fi/wp-content/uploads/2014/12/vapaaehtois_KAMU_WEB.pdf

Mäkelä, S. & Peltonen, E. 2012. Nuorten vapaaehtoistoiminnan käsikirja, Helsinki-diakonia-ammattikorkeakoulu

Nylund, M & Yeung, A. 2005, Vapaaehtoistoiminta –anti, arvot ja osallisuus, Gummerus, Jyväskylä

Pitkäranta, M. 2012 Nuorten naisten odotukset vapaaehtoistoiminnan tarjonnasta vs lions klubien tarjonta –miten saada kysyntä ja tarjonta kohtaamaan-.viitattu 6.4.2015 Tampereen yliopisto, Pro-gradu

Reinmaa, L. kansalaisareena ry. 2014.Vapaaehtoistoiminnan merkitys yksilölle ja yhteisölle, viitattu 12.4.2015 <http://www.slideshare.net/SitraHyvinvointi/vapaaehtoistointaliisareinman>

Satakunnan ammattikorkeakoulun internet sivut, viitattu 30.3.2015 <https://samkhaikuopas.wordpress.com/sairaanhoitaja-amk/>

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry, 2005, Vapaaehtoistoiminnan koulutusaineisto. Helsinki

Tulikallio, T. & Malinen, H. 2009, Vapaaehtoistoiminta hyvin organisoituna valtava voimavara. Helsingin kaupungin sosiaalivirasto. viitattu 11.1.15 <http://www.kumppanuusverkosto.fi/wpcontent/uploads/2012/06/vapaaehtoistoiminta-organisoiduna-on-valtavavoimavara.pdf>

Vanderbild university www-sivut,viitattu 27.1.2015<http://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/teaching-through-community-engagement>

Yeung, A, 2002,Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa-ihanteita vai todellisuutta. Helsinki

Yeung, A. miksi vapaaehtoistoimintaa? artikkeli, 31.12.2004. kansalaisyhteiskunta-www-sivut, viitattu 31.3.2015 http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/vapaaehtoistoiminta/miksi_vapaaehtoistoimintaan

LIITTEET

LIITE 1

Tutkimuk- sen tekijä(t), julkaisu- vuosi, tutkimus- menetelmä, julkaisumaa	Tutkimuk- sen/teoksen nimi	Tutkimuksen tarkoi- tus/tavoite	Keskeiset tulokset
Niina Man- ninen ja Eija Raatikainen, 2014, Suomi, Euroopan so- siaalirahas- ton rahoitta- man Kamu- hankkeen opas	Vapaaeh- toistoimin- nasta oppi- maan – Aja- tuksia am- mattikor- keakouluille	tavoitteena oli kehittää Ser- vice Learning mal- lin(suom.palveluoppimi- nen) pohjalta yhteistyötä Metropolia Ammattikor- keakoulun sosiaalialan tut- kinnon, Keskuspuiston ammattiopiston sekä Kal- liolan setlementin välille. Muodostaa yhteisötoimin- nan ja oppimisen malli, va- paaehtoistyöstä oppiminen.	Kamu- hankkeessa tuo- tetut materiaalit: Va- paaehtoistoinnasta oppiminen, arviointi, yhteistyön jäsentämi- nen, Kamu-paritoi- minta ja toiminnalliset menetelmät.
Butin, Dan W. ; Butin, Dan Werna New York Palgrave Macmillan, 2005 e-kirja	Service- Learning in Higher Edu- cation	Yhdistää koulun teo- riaopinnot ja harjoittelu. Kirjan tarkoituksena on tut- kia rajoja ja mahdollisuuk- sia palveluoppimisen ase- maa keskeisenä harjoituk- sena. Kirjassa myötävai-	Kymmenet tuhannet si- säoppilaitokset sekä yli 16 vuotiaat opiskelijat ovat sitoutuneet teke- mään vapaaehtoistyötä tai palveluoppimista joka vuosi. Tuhannet

		<p>kuttajat tutkivat ja laajentavat palveluoppimisen ongelmia ja potentiaalia korkeakoulututkinnoissa.</p> <p>Palveluoppimisella on mahdollisuus korkeakouluissa muuttaa kasvatustieteellinen sekä teoreettinen oppiminen.</p>	<p>kansalliset korkeakoulut ovat myös sitoutuneet kansalaispäämäärän tavoitteluun opinnoissa.</p>
<p>Henrietta Grönlund, Väitöskirja, Helsingin yliopisto, 2012</p>	<p>Volunteerism as a mirror of individuals and society: reflections from young adults in Finland</p>	<p>Tutkii vapaaehtoistoiminnan roolia nuorten aikuisen elämässä.</p>	<p>Suomalaisnuorten keskeisin motiivi tehdä vapaaehtoistyötä on tasa-arvo ja auttamisenhalu. Suomalaiset käyttävät vapaaehtoistyötä omien arvojensa, identiteettinsä ja uskonnollisuudensa tarkasteluun ja etsimiseen.</p>
<p>Marjovuo Ari Helsingin yliopisto, väitöskirja, sisällönanalyysi, 2014</p>	<p>Vapaaehtoistyön ytimessä: Järjestömuotoinen vapaaehtoistyö sosiaalisten representaatioiden näkökulmasta.</p>	<p>Vapaaehtoistyön tarkastelu vapaaehtoisen näkökulmasta:</p> <p>millaisia käsityksiä vapaaehtoistyöstä on vapaaehtoisella?</p> <p>mitkä asiat vetävät vapaaehtoistyön puoleen, miksi?</p>	<p>Vapaaehtoistyön ydintekijöiksi nousivat eettisyys, suunnitelmallisuus ja yhteenkuuluvuus. muita syitä ovat autenttisyys, positiivisyys, elämyksellisyys, henkinen kasvu, aktiivisuus, vastaanottavuus professionalisuudelle sekä palkattomuus.</p>

<p>Holopainen, A. Lind, K. & Niemelä, J 2008, oikeusministeriön julkaisu, verkkojulkaisu,</p>	<p>Ammattikorkeakoulut kansalaistoiminnassa</p>	<p>Tavoitteena on selvittää mitä aktiivinen kansalaisuus tarkoittaa käsitteenä sekä mitä kansalaistoiminta on liitettyä ammattikorkeakouluihin.</p>	<p>Ammattikorkeakoulut voivat tukea järjestöjä tarjoamalla opiskelijoilleen monipuolisesti tutkinto sekä jatko ja täydennyskoulutuksia. Opiskelijat voivat toteuttaa vapaaehtoistyötä osallistumalla hankkeisiin ja erilaisiin projekteihin järjestöjen kanssa.</p>
<p>Mäkelä, Sanni ; Peltonen, Elina, Helsinki : Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2013 Diakonia-ammattikorkeakoulun Nuoret kansalaiset -projekti</p>	<p>Nuorten vapaaehtoistoiminnan käsikirja</p>	<p>Käsikirjan tarkoituksena on jakaa nuorten vapaaehtoisten kokemuksia vapaaehtoistyöstä. Sekä toimia materiaalina nuorten koulutuksessa vapaaehtoistoimintaan.</p>	<p>Nuorten osallisuus vapaaehtoistyössä on merkittävä. Nuorten vapaaehtoisten osallistumisen ylläpitämiseksi tarvitaan tietoutta erilaisista vapaaehtoistyön toteuttamisen muodoista, sekä suvaitsevaisuutta, avoimuutta ja kykyä toteuttaa asioita uudella tavalla. Nuorten osallisuuden mahdollistaminen vaatii järjestöiltä joustavia toimintamahdollisuuksia.</p>

LIITE 2

Opiskelijoiden kokemuksia vapaaehtoistyöstä osana hoitotyön koulutuksen opintoja

Valitse mielestäsi sopivin vaihtoehto ja pyydettyessä täydennä vastaustasi vapaalla tekstillä

Väittämiä vapaaehtoistyökokemuksista

Vapaaehtoistyö lisäsi haluani auttaa ihmisiä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Vapaaehtoistyö kehitti eettistä arvomaailmaani

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Identiteettini kehittyi vapaaehtoistoiminnan myötä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Ongelmanratkaisutaitoni ovat kehittyneet vapaaehtoistyön myötä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Olen saanut vapaaehtoistyöstä mielekkään vapaa-ajanviettotavan

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Vapaaehtoistoiminta on mukava tapa toimia yhdessä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Opin yhteistyötaitoja vapaaehtoistyöstä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Empatiakykyni kehittyi vapaaehtoistyön myötä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Ymmärsin vapaaehtoistyön merkityksellisyyden

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Ymmärsin vapaaehtoistyön merkityksen ammattityön rinnalla arjen rikastuttajana

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Järjestöjen tunteminen helpottaa tulevassa ammatissani toimimista

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Vapaaehtoistoiminnassa mukana oleminen opetti minulle vastuunkantoa elämässä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Vapaaehtoistointa opetti minulle vastuunkantoa opinnoissa

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Sosiaaliset taitoni kehittyivät vapaaehtoistyön myötä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Vuorovaikutustaitoni kehittyivät vapaaehtoistyön myötä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Vapaaehtoistyöstä saatu kokemus opetti läsnäolon merkityksen työssä

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Arvomaailmani kehittyi vapaaehtoistyön jaksolla

täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
-------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	---------------

Opin vapaaehtoistyöstä ryhmänohjaustaitoja

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Opin vapaaehtoistyöstä yksilönohjaustaitoja

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Vapaaehtoistyö antoi minulle hyvää mieltä

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Vapaaehtoistyö vaikutti itsetuntemukseeni

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Miten?

Löysin itsestäni uusia kykyjä

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Sain vapaaehtoistyön myötä uusia ystäviä

täysin eri mieltä	jokseen-kin eri mieltä	jokseen-kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Sain vapaaehtoistyöstä eväitä opintoihin

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Omat henkilökohtaiset arvoni kehittyivät parempaan suuntaan

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Opin analysoimaan päivittäisiä kokemuksiani omassa elämässäni

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Opin analysoimaan päivittäisiä oppimiskokemuksiani opinnoissa

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Kokemusten jakaminen opiskelijatovereiden kanssa oli tärkeää oppimisen kannalta

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Vapaaehtoistyöstä oppimiselle oppilaitoksesta saamani tuki oli riittävää

täysin eri mieltä	jokseen- eri mieltä	jokseen- samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sanoa
☐	☐	☐	☐	☐

Mitä olisit toivonut lisää?

Vapaaehtoistyöstä oppimiselle yhdistykseltä saamani tuki oli riittävää

täysin eri mieltä	jok- seen- kin eri mieltä	jok- seen- kin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa sa- noa
-------------------------	---------------------------------------	---	---------------------------	--------------------------

Mitä olisit toivonut lisää?

Tietojen lähetys

Kiitos vaivannäöstäsi!